

I/2011

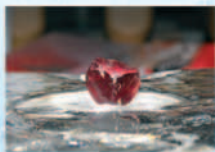
Prospäkkäri

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry:n jäsenlehti

PYSÄHDY NAUTTIMAAN

KANSIKUVA:

Lemmenjoen granaatti valittiin LKL:n valokuvauskisan Kallanmurut-sarjan parhaaksi. Petronellan sydämeiksi nimetty kuva on Sisko ja Kuisma Peuran otama.

Tässä numerossa:

4 - 5	Pääkirjoitukset
6 - 7	Jäsenkorttia pukkaa; Kutsu liiton vuosikokoukseen
8- 10	Eva ja Tiera Ruonaniemi juhlivat 193 vuottaan
11 - 19	Uusia tuulia haistelemassa Kultaseminaarissa
20 - 23	FAQ: Linnea-kultahippu
24 - 25	LKL:n jäsenvaltaukset karttoineen
26 - 28	GTK:n merkittävä panos tieperinteen tahtioimisessa
29 - 31	Kullan etsintää staalojen mailla
32 -35	Metsähallituksen tiedote kullankaivajille
36 - 38	Valokuvauskilpailun satoa - hyvä kuva kullankaivusta
39	Merkkipäivät
40	Ole hyvä hallintoalamainen - muistutus maksuista

Prospäkkäriin aineisto on tekijänoikeuslain suojaama ja julkaistujen artikkelien ja kuvien osittainenkin lainaaminen tai kopiointi täten kielletään.

Prospäkkäri

Lapin Kallankaivajain
Liitto Ry:n jäsenlehti

35. vuosikerta
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Vastaava päätoimittaja:
Kai J Rantanen

Toimitus:
PL 86, 99871 Inari

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 312 € (2. kansi)
1/1 s. 240 €
1/2 s. 162 €
1/3 s. 108 €
1/4 s. 84 €

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Liisa Hertell, LH Viestintä

Paino:
Tammerprint Oy, Tampere

Hallitus

Puheenjohtaja:
Jouko Korhonen
Haukiputaantie 752
90910 Kontio
jouko.korhonen@kultaviiste.inet.fi
p. 040 344 2200 (klo 17 jälkeen)

Varapuheenjohtaja:
Mika Telilä
Torisevantie 55
37310 Tottijärvi
p. 0400 631 196,
fax: (03) 5128 127
mika.telila@kolumbus.fi

Sihteeri: Kai J Rantanen
PL 57, 99871 Inari
p. 040 7746 773
mullin.mallin@gmail.com

Jukka Kela
Pehkoskuru, 99885 Lemmenjoki

Esko Orava
Mellantie 14, 97220 Sinettä

Hannu Viranto
Eteläranta 42, 96300 Rovaniemi

Jouni Patokallio
Sylvantie 4, 99800 Ivalo
p. 040 715 4031

PANKKITILIT:
Jäsenmaksut vain tälle tilille:
Nordea 217738-4977
Muut maksut:
Nordea 120130-103183

JÄSENASIAT

Lapin Kallankaivajain Liitto Ry, PL 86, 99871 Inari
puh. 0400 836 500
s-posti: info@kallankaivajat.fi
kotisivut: www.kallankaivajat.fi

Mullis', päätoimittaja

Alea iacta est

Saatanan mulkut, tappoivat viattoman miehen! Niin jupisee kaverini melankolissessa laskuhumalassa.

En ole kysynyt kuka tappoi ja kenet. Mulkkuja joka tapauksessa, kun viattoman miehen tappoivat. Mutta tuo on aika hyvä synteesi tästä kaivoslakiprosessista Lapin kullankaivun historian valossa.

Geologi **Toni Eerola** on tutkinut Brasilian kullankaivun syitä ja seurauksia sekä geologisesta että yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Kuvaillessaan tammikuuisessa seminaarissamme kirotnut kullanhimon synnyttämiä negatiivisia ilmiöitä Brasilian Amazoniassa Eerola korosti että kullankaivulla on silti loistelia historia, ja siitä on yhä vallalla hyvinkin romantisoitu kuva.

Kuva on peräisin Klondiken kultaryntäyksen ajoilta. Ajalta jolloin Yhdysvallat oli Eerolan mukaan kehitysmaa, jossa ihmiset lähtivät kultamaille elannon ja äkkirikastumisen perään.

Kuten nyt Afrika. Ja – anteeksi politikointi – soinilainen Suomi tulevaisuudessa.

Euroopan kehitysmaassa Suomessa ei tosin enää tulevaisuudessa voi lähteä kultamaille elannon tai äkkirikastumisen perään. Kun tappoivat sen viattoman miehen.

Lapin kullankaivajien niskaan on lastattu paskalasti, joka ei ole edes heidän isiensä – so. aiempien sukupolvien kaivajakollegoiden – syntisäkki. Jokaisella on mielipide Lapin kullankaivusta. Usein sillä ei ole mitään tekemistä asioiden todellisen laidan kanssa, ja ani harvoin taustalla on edes henkilökohtainen kosketus aiheeseen.

Eläkkeelle jäätyään seurakuntaa nuhteettomasti palveluttu suntio kasvattaa tuuhean harmaan parran ja tahtoo olla kuin nuoruuskaverinsa vanha kultamies. Maapallon toisella puolen laittoman kullankaivun synnyttämä elohopeakontaminaatio aiheuttaa alkuperäiskansoille kehitysvammaisia lapsia. On vaikeaa hoksata yhteys näiden välillä.

Mutta siellä se on. Mielipidevaikuttamiseen

adoptoituna ja poliittista päätöksentekoa muokkaamassa. Kauhuskenariot jotka ovat lähtöisin tyystin erilaisesta historiasta, kulttuurista ja lainsäädännöstä tai säätämättömyydestä ruokkivat noitavainoa Lapin kullankaivua kohtaan. Lähes noitia siis itsekin.

Lapin kullankaivua varjostavaan mielleyhtymien demoniin on kasattu kaikki mahdolliset ympäristöyhteiskunnalliset katastrofit Tonavan syanidilastista espanjalaisen sikopaimenen, myöh. varakuningas Francisco Pizarron raa'an kullanhimon katalysoimaan inkavaltakunnan luhistumiseen.

Perjantaina 25.2.2011 valmistui eduskunnan talousvaliokunnan mietintö, jonka mukaan uudestaan kaivoslaissa säädettäisiin Lemmenjoen ammattikullankaivajille 15 vuoden siirtymäaika kuolettaa investointejaan ja ajaa elinkeinonsa hallitusti alas.

Kaivoslaista tuli arpajaiset, kun joukkoliikennettä suosiva valiokuntajäsen **Oras Tynkkynen** myöhästyi äänestyksestä. Hallituspuolueitten ryhmänjohtajat puuttuivat asiaan ja muuttivat esityksen suuressa valiokunnassa niin, että siirtymäajaksi tulee hallituksessa sovittu 9 vuotta. Arpa tuo ja arpa vie, mutta kullankaivu ei ole onnenkauppaa.

Tämän lehden ilmestyessä on joku varmaan jo töräyttänyt torveen ja **Caesarin** joukot ylittäneet joen. Viaton mies jäi jalkoihin.

Mulkut.

Mullis'

Uusia tuulia

Kevään merkit ovat taas täällä. Pakasia pitelee mutta aurinko häikäisee. Kullankaivajien kevätkiireet ovat jo menossa täyttä häkää. Uusia koneita ja kujeita sekä kesän polttoaine- ja ruokahuoltoa tehdään ja suunnitellaan ympäri maata. Valtakunnan poliittinen kerma yrittää runnoa kesken olevat lakiesitykset valmiiksi ennen vaalien tuloa. Meitä koskeva kaivoslaki on yksi muiden joukossa. Monet kommentit on lausuttu puolesta ja vastaan. Tätä kirjoitettaessa ollaan edelleen odottavalla kannalla. Vai jääkö kaivoslaki sittenkin tulevan eduskunnan saattohoitoon...

Monet kaivajat allekirjoittaneen lisäksi ovat pohtineet, onko valitulla elämänpolulla valoisaa tulevaisuutta, kun kaivoslakimuutos uhkaa viedä tuhkatkin pesästä. Muistakaamme **Raumalan Nipaa**, joka Lemmenjoen ryntäyksen alkuvuosina, huomattuaan kaverin vieneen oman kultapaikkansa, pakkasi reppunsa ja etsi itselleen uuden, entistä paremman paikan. Siinä oli Suuri mies – itse huomaan olevani vasta kasvuiässä.

Jäsenmaksun yhteydessä oleva valinnainen lisäkolehti on ensimmäistä kertaa ollut mahdollista suunnata haluamaansa toimintoon. Paljon on kolehtia tullut jäsenetuvaltausten hyväksi. Tähän yritämme vastata jo tulevalle kaivukaudelle, jos valtauksia myöntävä kaivosviranomaisen vain on suosiollinen. Asiaan palataan seuraavassa lehdessä ja nettisivuilla tarkemmin.

Kullankaivu on nosteessa myös Amerikan mantereella. Paikallinen TV-kanava on pyörittänyt 10-osaisen sarjan etelän miehistä, jotka laman puristaessa lähtevät Alaskaan kullankaivuun ilman minkäänlaista kaivukokemusta. Toimin-

nan laajuus koneineen on tietenkin amerikkamalliin kohtalaisen suurta. Paikallinen kaivajayhteisö tuomitsi sarjassa esiintyvän asenteen oikeita kullankaivajia halventavaksi ja kullankaivun imagolle haitalliseksi. Olivathan sarjassa rekkauskurit jäällä kuskit sentään ammattikuskeja eikä etelän keltanokkia. Kritiikki ei suurta yleisöä haitannut. Sarja osoittautui kanavan historian suosituimmaksi ja ensi kesänä onkin tarkoitus kuvata uusi tuotantokausi. Epäilemättä sarjan innoittamana lukuisat kultakuumeen saaneet lähtevät oikeasti kullanhakuun. Milloinkahan meillä TV-yhtiöt intoutuvat samaan?

Yhdistyksemme vuosikokous on tavanomaiseen tapaan maaliskuun lopulla. Tervetuloa mukaan kaikki jäsenet. Pohtikaa, saatteko nyt jäsenmaksulenne vastinetta, tulkaa vaatimaan lisää. Erityisesti tervetuloa kaikki te, jotka tunnette asian niin tärkeäksi, että teillä on LKL:lle jotakin annettavaa. Nyt on mahdollisuus valita tuoreita voimia touhuamaan yhteisten asioiden hyväksi. Uskokaa pois, LKL:n toiminnassa löytyy myös positiivisia, mukavia asioita, joiden parissa on mielenkiintoista toimia.

Siidassa nähdään, Jokke

Jäsenkorttia pukkaa

Tarkista jäsenmaksusi ja varmista korttisi

■ Erillisestä jäsenkortista päätettiin luopua joskus tämän vuosituhannen alkupuolella. Perusteluina olivat lähinnä toiminnan edunvalvontaluonteen vahvistamiseksi haetut kustannussäästöt muilta elämäniloilta.

Jäsenkorttia on kaipailtu takaisin.

Digipainotekniikan kehityksen myötä yksilöityjä tietoja sisältävien ja määrältään pienten painotuotteiden toteutus on tullut melko simpliseksi ja samalla kustannukset ovat merkittävästi laskeneet. Ei kuitenkaan niin merkittävästi, että liiton visu hallitus olisi mukisematta hyväksynyt menoa, jota ilmeikään voisimme elää. Jäsenkorttiin saatiin suuren maailman tyyliin sponsori pitkäaikainen yhteistyökumppanimme Saariselän Panimo.

Asiaa pohdittuaan liiton hallitus päätti, että nyt ensivaiheessa jäsenkortti postitetaan jäsenlehti Prospäkkärin numeron 2/2011 välissä niille jäsenille, joilla on jäsenmaksu vuodelta 2011 maksettuna 1.5.-11 mennessä. Vapaa- ja kunniajäsenille kortti luonnollisesti lähtee automaattisesti.

Sen jälkeen liittyvät ja myöhässä jäsenmaksunsa maksavat pääsevät seuraavalle kierrokselle ensi vuonna ja todistavat jäsenyytensä erillisellä maksukuitilla siihen saakka.

Kesäaikaisella toiminnanjohtajalla on luonnollisesti ajantasaiset jäsenmaksutiedot käytettävissään.

Jatkossa jäsenistöllemme alennuksia tarjoaville liikkeenharjoittajille ei erikseen toimiteta päivitettyjä jäsenlistoja, vaan jäsenyyden verifiominen tapahtuu jäsenkortilla tai sitten erikseen mukaan tulostetulla maksukuitilla.

Korttiin tulee osana personointitietoja varsinaiseksi jäseneksi hyväksymisajankohta – tietenkin niille, jotka on sääntöjen mukaisesti vuosikokouksessa hyväksytty varsinaiseksi jäseniksi. Tämä sen vuoksi, että osa palveluntarjoajista tarjoaa alennuksensa vain liiton varsinaisille jäsenille.

Tarkista viimeistään nyt jäsenmaksutilanteesi tämän lehden osoiteprintistä, ja varmista jäsenkorttisi saaminen.

Jäsenrekisterin maksuseurantatiedoissa saat joidenkin harvojen epäonnisten kohdalla olla valitettava virhe. Tämä on aina mahdollista, koska liiton toimistollakin meitä ihmisiä käyttävät nykyään koneet, ja ne saattavat toisinaan tehdä virheen.

Jokaisesta jäsenmaksusuorituksesta on pape-ritulosteet vuodesta 2000 lähtien. Mikäli tiedoissasi on mielestäsi virhe, ota yhteyttä toimistolle. Tutkitaan asia ja oikaistaan koneenrakkineen tekemät mokat.

Puuttuvan jäsenmaksun voit suorittaa Lapin Kullankaivajain Liiton jäsenmaksutilille Nordea 217738-4977. Maksaessasi käytä Prospäkkärin osoiteprintissä ylimpänä olevaa jäsennumeroasi viitenumerona maksajan tunnistamiseksi.

Niille, jotka eivät siltikään vielä hoksaa maksaa jäsenmaksuaan 1.5.2011 mennessä, lähetetään muistutuslasku.

Kai J. Rantanen
rahastonhoitaja

Oliko se isin jäsenmaksu tänä vuonna 1 gramma kultaa? Ei, kun sehän olikin sen kaavan vuosikokouspäivän maailmanmarkkinahinta + 10 % mukaisesti 1,1 g kultaa.

kutsu

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry:n vuosikokous Inarissa Ylä-Lapin luontokeskuksen (Siida) auditoriossa lauantaina 26.3.2011 alkaen kello 13.00.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10.§ mukaiset asiat, valitaan LKL:n edustajat K. Oy Kultakodin yhtiökokouksiin, käsitellään hallituksen esitys varsinaisiksi ja mahdollisiksi kunniajäseniksi sekä vahvistetaan sääntömuutos.

ESITYSLISTA

- 1 Kokouksen avaus ja läsnä olevien toteaminen
- 2 Kokouksen järjestäytyminen, valitaan kokouksen puheenjohtaja, kokouksen sihteeri, 2 pöytäkirjantarkastajaa ja 2 äänenlaskijaa
- 3 Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 4 Hyväksytään kokouksen työjärjestys
- 5 Esitetään toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto
- 6 Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapaudesta hallitukselle ja muille tilivelvollisille
- 7 Päätetään toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen ali- tai ylijäämä antaa aihetta
- 8 Vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio, liittymis- ja jäsenmaksujen suuruudet tulevalle toimikaudelle sekä toimihenkilöiden palkkiot
- 9 Valitaan hallituksen puheenjohtaja ja valitaan jäsenet erovuoroisten tilalle sekä kaksi varsinaista tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa
 - hallituksen erovuorossa olevat jäsenet ovat Esko Orava, Jouni Patokallio ja Kai J. Rantanen, hallituksessa jatkavat Jukka Kela, Mika Telilä ja Hannu Viranto
 - tilintarkastajina ovat toimineet Paavo Rytty ja Seppo Kotikangas, varatilintarkastajina Tapani Lappalainen ja Jari Lehtola
- 10 Valitaan liiton edustajat K. Oy Kultakodin yhtiökokouksiin vuodelle 2011
- 11 Uusien varsinaisten jäsenten hyväksyminen ja mahdollisten kunniajäsenten kutsuminen
- 12 Vahvistetaan edellisen kokouksen hyväksymä sääntömuutos (kts. sisältö www.kullankaivajat.fi / Uutiset ja tapahtumat)
- 13 Keskustellaan muista esille tulevista asioista ja vuosikokoukselle esitetyistä asioista
- 14 Kokouksen päättäminen

Hallitus

Auditoriossa keskustelu- ja infotilaisuus kaivoslaista alkaen 12.30.
Inarin kirkonkylällä ei ole vuosikokousviikonloppuna porokisoja. Majoitusmahdollisuuksia runsaasti vapaana. Tervetuloa tekemään hyviä päätöksiä ja nauttimaan Inarin Lapin keväästä!

Eva ja Tiera Ruonaniemi juhlivat 193 vuottaan

Arvo "Tiera" Ruonaniemen vuosisataa juhlistettiin Rovaniemen Arktikumissa Polar Press Clubin järjestämässä seminaarissa 22.1.2011. Toistasataa ihmistä oli kunnioittamassa 99 vuotta täyttävää Tieraa ja hänen ikirakkautaan, 94 vuotta täyttävää Evaa.

eminaarin teemana olivat koltat ja Petsamo. Toimittaja **Matti Mykkänen** kutsui puheenjohtajana Ruonaniemen pariskunnan yleisön eteen ja tiivisti Tieran vaiheikkaan elämän Raahesta Lappiin, Petsamoon, Inariin, rintamalle, Rovaniemelle, kairoille ja kultamaille. Polar Press Club

antoi kunniajäsenelleen syntymäpäivälahjaksi kuvateoksen Rovaniemen kaupungin vaiheista. Lapin Kansa luovitti Tieralle **Tapani Rantalan** juhlakalusta maalaaman muotokuvan. Se valmistui 90-vuotispäivän kunniaksi ja on ollut esillä Lapin Kansan tiloissa.

Tiera halusi nostaa juhlassaan esille kolttakulttuurin ja ystävyytensä kolttien kanssa. Hän oli pyytänyt paikalle ystävänsä, saamelastaiteilija **Jaakko Gauriloffin**. Tiera ja Jaakko kertoivat kolttien vaikeista elämävaiheista Petsamosta evakkoon ja sopeutumisesta uusille kotiseuduille. Jaakko esitteli kolttien lauluperinteitä ja erityisesti leudd'ia, joka kertoo laulun muodossa, kuinka koltat ovat eläneet.

Lapin Maakuntamuseon intendentti Hannu Kotivuori esitteli juhlasalissa esillä olevan valokuvänäyttelyn. Rovaniemellä torivalokuvaajana toiminut kansantaiteilija **Valto Pernu** (1909–1986) otti näyttelyn 53 valokuvaa Petsamon-retkellään kesällä 1930.

Toimittaja **Esko Ranta** luki **Markku Torkon** kirjoittaman esittelytekstin Tieran v. 2006 kirjoittamasta kirjasta ”Puhtailla selkosilla, erätarinoita Inarista ja Petsamosta”.

Seppo J. Partanen toi juhlaan kallaikavajien tervehdyksen lukemalla Tukholman seminaaristeilyltä saamansa viestin: ”Lapin Kallankaivajain Liitto ja 300-päinen seminaariväki onnittelee 99 vuotta täyttävää kunniajäsentään Tieraa syvään kumartaen”.

Eva ja Arvo Ruonaniemen yhteistä 193-vuotispäivää oli juhlistamassa toistasataa ihmistä Rovaniemen Arktikumissa. Evan vieressä tytär Orvokki "Pirpa" Purmonen, Tieran vieressä Seppo J. Partanen.

Partanen esitteli kuvin ja sanoin Petsamon historian vaiheita niiltä osin, mitä Eva ja Arvo Ruonaniemi ovat elämänsä varrella kokeneet: "Harvassa ovat tänä päivänä ne ihmiset, joilla on omakohtaisia muistoja Petsamosta. Meillä on suuri ilo tässä tilaisuudessa juhlia ja onnitella kahta näistä harvoista; Eva ja Arvo Ruonaniemi ovat kokeneet Petsamon kasvun ja menetyksen sekä niiden vaikutukset Lapin elämään. Esittelen tässä alustuksessa muutamilla kuvilla Koltraköngkään ja Liinahamarin, Evalle ja Tieralle tutun kohteen dramaattisen vaiheet. Eva ehti olla töissä Koltaköngkällä ja Tieralle Liinahamari ympäristöineen tuli tutuksi kahteenkin otteeseen."

"Myytti Petsamosta peilautuu voimakkaana Lapin nykypäivässä. Nikkeli nosti ar-

vottoman ja tuntemattoman Petsamon maailmanpolitiikan keskiöön ja johti vajaa 24 vuotta kestäneen Suomen aikakauden päättymiseen 1944. Matkailu ja kaivostoiminta, uuden vuosituhannen tärkeimmät elinkeinot Lapissa, saivat alkunsa Petsamon kiiwaasta kehityksestä. Sodan jälkeen kesti noin 40 vuotta jälleenrakentaa matkailu samalla tasolle, mikä saavutettiin Lapissa ja Petsamossa 1930-luvun lopulla. Lappi sai Petsamosta arvokkaan perinnön, jonka se osasi hyödyntää vuosituhannen vaihdetta lähesyttävässä", sanoi Partanen.

Tilaisuudessa julkistettiin uusi kirja "Eräkaskuja, Tieran juttuja ja tarinoita Lapin Kansan palstalta". Kirja koostuu Tieran 1970-luvulla Lapin Kansan eräpalstalle lukijoiden lähettämistä kaskuista. Kirjan on

julkaissut Hipputeos Oy ja lisätietoja siitä löytyy nettisivulta www.hipputeos.fi.

Eva ja Tiera jaksoivat reippaina parituntisen juhlatilaisuuden ja kymmenet onnitelijat. Syntymäpäiväjuhlat jatkuivat pienemmässä seurassa kotona ja totuttuun tapaan käväistiin naapurissa nauttimassa Tieran tunnetuksi tekemästä ”Palsin vedestä”.

Jos joku ei tiedä, mitä se pitää sisällään, kysymässä City Hotellin ravintola Monte Rosasta, ja ehkäpä cocktailin koostumus muistetaan vielä Inarin Kultahovisakin.

Teksti ja kuvat: Seppo J. Partanen

Tapani Rantalan 10 vuotta sitten maalama Tieran muotokuva siirtyi Lapin Kansan seinältä Ruonaniemen kotiin. Taulun luovuttivat toimituspäällikkö Jouko Kurppa ja toimittaja Kalevi Autio.

Tiera halusi juhlassaan nostaa esille kolttakulttuurin. Hän pyysi seminaariin ystävänsä Jaakko Gauriloffin, joka kertoi kolttakansan menneisyydestä ja esitti kolttien perinteisiä joikuja. Tieralla ja Jaakolla riitti yhteisiä muistoja.

Oma kultamaa mansikka

Uusia tuulia haistelemassa Kultaseminaarissa

Kokoonnuttiin vähän siinä mielessä, että mietitään minne lähdetään, jos hatkat tulee. Haisteltiin idän tuulia Sallasta aina Uralille saakka.

Kuultiin kuinka molemmin puolin Atlanttia – Afrikassa ja Amazoniassa – kultamailla rehottavat korruptio, väkivalta, epäterveet elämäntavat, yhteiskunnallinen anarkia ja alhainen ympäristöetiikka. Kuulijan mieleen hiipi ajatus lähettää Lapin kullankaivua valvova virkakoneisto sinne. Ratkeaisi kaikkien eduksi tämä ristiriita viranomaisten ja Lapin kullankaivun välillä.

Vastaanotettiin kuumia vinkkejä suurten yhtiöiden pelikentiltä Keski-Lapin lohduttomissa kuusikkorämeissä ja jänkämaissa.

Kirjattiin kuitenkin lopulta omaan kirjantupitoon, että kyllä Lapin perinteiset kultamaat ovat sittenkin pitkä rivi ahomansikoita heinänkorrossa. Päätettiin katsoa korvat höröllä Lapin kullankaivun tulevaisuuteen.

HE, JOTKA PIILEKSIVÄT

Toni Eerola on mm. Suomen jalokiviharrastajille ja Geologisen seuran jäsenille tuttu jämähtäneiden ajatusten litosfäärin täryttelijä, jonka oivaltavat ja terävät kirjoitukset ovat nostattaneet terveen punan myös mm. uraanin vastaisten liikkeiden agitaattoreiden poskille.

Yhteensä parikymmentä vuotta Brasiliassa asunut ja siellä geologiksi valmistunut Eerola kertoi mahdollisuuksista lämpimämmillä leveysasteilla molemmin puolin Atlanttia, mikäli Metsähallitus laittaa meidät jäljen lyön-

Työn puolesta kaikkien Lapin kultapurojen varilla vierailleella kultaseppä Janne Kannistolla on konkreettista näyttöä siitä, että kullantulo Lapista ei kaivoslakiuudistukseen loppu.

Geologi Toni Eerola tuntee hallitsemattoman kullankaivun jäljet.

tiin Lemmenjoelta. Hänellä on työkokemusia Brasiliasta, Mosambikista Afrikasta sekä alkuasukkaiden parista Pohjois-Karjalasta.

Ensimmäinen kultaryöntäys Brasiliassa 1600–1700-luvulla tapahtui melko sekavissa oloissa. Ja yhtä lailla kaoottinen oli toinenkin, 1970-luvulla Amazoniaan suuntautunut ryntäys. Nyt on alkanut kullan hinnan nousun myötä kolmas kultaryöntäys – ja samanlainen Villi länsi on Amazonia Eerolan mukaan edelleen.

1980-luvulla kullankaivun jättämät jäljet ja vaikutukset mm. alkuperäiskansojen tilanteeseen Amazonian kulta-alueilla menivät niin rankoiksi, että Brasilian hallituksen piti lopulta puuttua siihen. Kullankaivu Serra Peladan muurahaispesässä kiellettiin, ja armeija alkoi partioida alueita helikopterein. Laittomia lentokenttiä räjäytettiin ja leirejä poltettiin. Amazonia on kuitenkin niin valtava, että valvonnan harjoittaminen siellä on käytännössä mahdotonta.

Näistä viranomaisilta salaa kaivavista laittomista kullankaivajista tulee alueen kullankaivajien yleisnimitys garimpeiro: he, jotka piileksivät.

Tänä päivänä tähän Villiin länteen pääsee halutessaan suhteellisen helposti, ja laittomia kullankaivalueita siellä on edelleen vaikka kuinka paljon. Hengestään Brasiliassa pääsee Eerolan mukaan tosin paljon vähemmälläkin vaivalla esimerkiksi Riossa.

Ja jos kullankaivu on se mikä Brasiliassa kiinnostaa, suosittelee Eerola matkustamaan ennemmin Etelä-Brasiliaan. Demokratia, ihmisoikeudet ja sananvapaus kun ovat maailman merillä lähinnä suhteellisen pienen Eurooppa-nimisen saaren kansanperinnettä.

Myös Afrikassa on pitkät perinteet kullan tuottamisessa. Työ kulta-alueilla on hyvin fyysistä ja olosuhteet alkeelliset. Tavoitteena lähinnä, että kaveri pysyy hengissä ja ympärillä hilluu usein vallanhimoisia sekopäitä. Lupia ei tarvitse, koska ei ole järjestelmiä joka niitä myöntäisikään.

Kullankaivu Afrikassakin on Eerolan mukaan räältä lähtevälle mahdollista, jos on hyvä etukäteisjärjestely ja tavoitteena hyvin järjes-

tetty, ehkä eettinenkin kullankaivu, jossa ympäristöstä huolehdittaisiin yhtä hyvin kuin Suomessa.

Etelä-Afrikan lisäksi esimerkiksi Mosambik, Namibia ja Botswana ovat suht’ vakaita poliittisesti. Näistä ainakin ensin mainitussa järjestetään myös turistikullankaivua vanhoilla ja nykyisillä kulta-alueilla.

Kultaa kaivettaessa olisi Eerolan mielestä tähdellistä punnita muitakin asioita kuin pelkkää kultaa. Yhteiskuntaa, ympäristöä, ihmisoikeuksia – ja sitä miten kullankaivu siihen kuvioon istuu.

SIPERIA

Seminaarin puheenjohtaja, geologi **Antti Peronius** on käynyt tutustumassa kullankaivuteemaan Uralin länsipuolella Komissa, pohjoisosissa Nenetsiassa ja toissa kesä vierähti kokonaisuudessaan Uralin länsipuolella Hanti-Mansiassa. Toimenkuvana oli paikallisen yhtiön toimeksiannosta kehittää kullan rikastus- ja etsintämenetelmiä ja modernisoida tuotantoa viemällä paikalle suomalaista rikastustekniikkaa ja toimintatapaa.

Toteuttavana portaana oli porrastetusti 8 suomalaista ja enimmillään 30 venäläistä – kun hommien hoitamiseen olisi tarvinnut 5–6. Mutta joka hommaan oli oma spesiaalimie-

Kaivosylitarkastaja emeritus Urpo J. Salo (vas.) pitää kaivoslakiesitystä täytenä sutena. Kullankaivaja Risto Telilä (oik.) on vanhan väärtin kanssa täysin samaa mieltä.

hensä: autonkuljettaja ajoi autoa ja hitsari hitsasi. Ei tehnyt mitään muuta – jos sitäkään. Hyviä työntekijöitä yksilöinä, mutta kun joukko työn sankareita laitetaan yhteen saattaa lopputulos olla huono.

Tutkimustapa maastossa oli työvoimavaltainen, raskas ja hidas. Peronius arvostaa paikallisten geologien koulutusta jossa käytännönläheinen tuotantoajattelu lyö kättä puhtaasta akateemisen kysymyksenasettelun kanssa, mutta ei voinut olla hämmästelemättä sitä kuinka orjallisesti kaikessa noudatetaan vanhoja kaavamaisia toimintatapoja.

Esimerkiksi käsitettä kannattavuusraja ei tunneta. Esiintymästä on otettava talteen kaikki kulta pitoisuusrajojen mukaan, jotka joku muinainen tutkimusporukka on joskus määritellyt. Paikalla käy erikseen vielä kontrolliryhmä maanmittareita tarkastamassa että kaikki on kaivettu ja myös rännitetty.

Venäjän lain mukaan kaikki kulta kuuluu Venäjän valtiolle, myös maassa oleva kulta. Kultaa ei voi esimerkiksi ostaa itselleen. Venäjän valtio maksaa siitä löytöpalkkion – maailmanmarkkinahinta miinus muutama prosentti – ja kaikki menee sulatukseen. Jalostamattoman kullan hallussapito on rikos, josta saa 9 vuotta kuritushuonetta.

Syksyllä mukana olleelle **Mullikselle** tämä kerrottiin vasta kotimatalla Pietari–Helsinki-lennolla.

Ei aivan happamiakaan silti olleet Peroniuksen kokemuksen mukaan Uralin pihlajan marjat. Luontonsa puolesta alue olisi suomalaiselle täydellinen ja kultakin lappilaisen mittapuun mukaan helppoa, koska esiintymät olivat puhtaasti alluviaalisia.

Nykylain mukaan ulkomainen yhtiö voi periaatteessa saada hallintaansa ja hyödyntää pieniä kultaesiintymiä Venäjällä. Isojen esiintymien osalta on oltava venäläinen yhteistyöryitys.

Venäjällä pitää osata erottaa toisistaan käsitteet mahdollista periaatteesta ja toimii käytännössä. Vielä saa sukupolvi tulla neuvostojärjestelmää etäännyttämään, ennen kuin suomalainen yhtiö saisi hommannutua alueelle valtauksen, hoidettua luparuljanssin, järjestettyä

Finnairin lentäjien Ilmakuoppa-valtauksen house-bandin 'Jame ja me' piti alun perin olla viihdyttämässä seminaariväkeä 6–7 henkisellä kokoonpanolla. Parhaan kultamiesperinteen mukaisesti homma delegoitiin yhdelle miehelle, Jame 'Jameson' Leskelle.

huollon, koneiden siirtämisen ja vartioinnin ja vielä pyritettyä toimintaa keskeytyksettä läpi kaivukauden.

Jonkinlainen diili luotettavan venäläisen yhteistyökumppanin kanssa saattaisi onnistuakin. Venäjällä ja eritoten maaperärikkauksien runsaudensarvessa Siperiassa on lähitulevaisuudessa tapahtumassa paljon. Silloin siellä tarvitaan ulkomaisia investointeja ja systeemiä modernisoijia.

KULTA-ANOMALIOITA

Geologi, geokemisti ja useiden kulta-aiheiden löytäjä **Eelis Pulkkinen**, joka on viime aikoina antanut Prospäkkärin sivuilla kullantarvijoita vinkkejä mielenkiintoisista tutkimuskohteista perinteisten kulta-alueiden eteläpuolella, oli myös seminaarissa tiputtelemassa tiedon hyviä kultajyviä Sodankylän pitäjän ja Itä-Lapin alueilta.

Suuret kaivosyhtiöt, kuten Anglo American Exploration, ovat ruuduttaneet liki koko Sodankylän kunnan valtausvaruksillaan niin että kunnan kaavatoimisto on joutunut huutamaan valtiota apuun. Isoja firmoja ei kuitenkaan irtomaissa oleva kulta kiinnosta, ja aikanaan Keski-Lapin varaukset raukeavat.

Kun alueella vielä on hyvä tieverkosto, on siellä Pulkkisen mielestä hyvät mahdollisuudet aivan toisenlaisten hankkeiden synnylle.

Samoin Itä-Lapin maaperästä löytyy kulta-anomalioita, joiden alkuperä on selvittämättä.

Peronius muistutti Tankavaaran ja Laanilan alueiden välisistä tasaisista jänkämaista, joilta vanhoilla kaivajilla ei ollut mitään intressiä etsiä kultaa, koska virtaavaa vettäkään ei ole. Siellä vahvan turvekerroksen alla vanhat uomastot kuitenkin kulkevat. Alueelta olisi hyvät mahdollisuudet paikallistaa Tankavaaran pääesiintymän kaltainen pienialainen mutta rikas kulta-aihe.

Samoilla seuduilla heiluivat kultaseppä ja kullankaivaja **Janne Kanniston** kädet. Hän ei tipautellut yksittäisten purojen nimiä, vaan viittasi suuralueisiin tai niiden osiin joista tämän päivän ammattikullankaivajien tietämyksellä ja kehittyneellä laitetekniikalla olisi mahdollisuuksia jatkossa löytää koneellisesti hyödynnettäviä alueita. Hyviä merkkejä tästä Kannisto on jo omin silmin nähnyt.

Pääsääntöisesti nämä alueet ovat aika lailla tutkimattomia, koska ne ovat luonteeltaan suokosteikkoja. Kutturantien varren kaivajat ovat menneet mieluummin Saariselälle kuin suohon.

SÄHKÖÄ SORMENPÄIHIN

M/s Mariellan yökerhossa vaskattiin lauantai-aamuna maailman ensimmäiset huuhdonta-kilpailut, joissa oli täysin lahjomaton ajanotto. Ei haukankatseista tuomaristoa arpomassa milloin kilpailija on valmis, vaan puheenjohtaja **Jouko Korhosen** sponsoroima ja rakentama sähköinen ajanottolaitteisto. 24 kilpailijaa per erä klaaraava laitteisto on kohtuullista korvausta vastaan kaikkien lainattavissa.

Liiton kisapäällikkö ja hallituksen WGA covert ops Esko Orava esittelee vaskauskisassa pärjänneille ruskeitten kirjekuorien lisäksi lahjoitettavaa Heli Rapakon "Kaksi kullankaivajaa"-levyä.

Vaskauskisojen voittajakolmikko Jussi Jauhiainen (vas.), Kalervo Ruohoniemi ja Väinö Kukkola (oik.).

KYMPPIKERHOON ILMAN

LENTOLIPPUA

Seminaaristeilyllä on muutamia traditionaalisia juttuja, kuten hyvä tapa huomioda Vuoden kullankaivajateko. Vuoden kullankaivajateko -huomionosoitus myönnettiin paikallislehti Inarilaista ja Lapin Kullankaivaja -lehteä julkaisevan Ukko-Median toimitusjohtaja **Markku Arvelinille**. Erityisenä ansiona mainittiin mediavaikuttajana osoitettu laaja ja pitkäaikainen tuki kullankaivajille kaivoslain uudistamistyöhön liittyen.

Hassulta puolestaan tuntuu se, että kaivaja, joka on kesällä jo saanut kaikkein suurimman hipun, vielä erikseen palkitaan siitä. Yleensä on mukava seurata kuinka kesän hippu-uutisoinneissa kilvoitellaan tästä kiertopalkinnoissa lyöden grammoja tai kymmeniä nokkiin kuin sököringissä konsanaan. Viime kesänä eräs kokenut kaivaja löi salettikortit pöytään heti alkukaudesta.

Ehkä sen vuoksi loppukaudesta ei paljon isommuksista enää huudeltu, vaikka rouvia kultaa kilisi rihloissa muuallakin.

Tylyn teon tekivät **Mika** ja **Risto Telilä** Miessijoella. Hepo-ojan kaivospiiriltä 15.6.

Vuoden kullankaivajateko, Markku Arvelin. "Työtähän tässä vain on tehty. Kaivoslain hurjumhei vähän hiljenee, ja Lapista edelleen löytyy kultaa ja meillä kirjoitettavaa. Eli kiitos teille!"

Vaskausaltaiden ylle kumartui kaikkiaan 63 kilvoittelijaa.

Loppukilpailussa käytettiin vaskauskultana kisamaailman vaskausaltaiisiin invaasion tehneitä 18 karaatin romukulturalangan pätkiä: SCG:tä eli standard competition gold'ia.

Tuota SCG:tä allekirjoittanut kaikella kunnoituksella järjestelytoimikuntaa kohtaan hiukan kummastelee. Eikä Lapin Kullankaivajain Liiton kisoissa voitaisi pitäytyä aidoissa hipuisissa?

Pitkään kisa-altaista poissa ollut **Kalervo Ruohoniemi** pesi muut finalistit siinä missä liki kaikki langanpätkät rautapitoisen hiekan seastakin. Toiseksi vaskasi **Jauhiaisen Jussi** ja kolmanneksi **Väinö Kukkola**. **Nopsajalalle** jäi kunniamaininta osallistumisesta ja 4. sija.

Suuri kiitos rautaiselle kisaorganisaatiolle yleisön ja kisailijoiden puolesta!

Vuoden isommuks-kiertopalkinto palasi taas vaihteeksi alkukotiinsa Kaivosyhtymä Telilälle. Liiton varapuheenjohtaja Mika Telilällä on aihetta hymyyn.

2011 löytynyt 133-grammainen Linnea-hippu toi Kauden isommuks -kiertopalkinnon Kaivosyhtymä Telilän haltuun. Siellähän se on talvehtinut jo aiemminkin.

Kiertopalkinnon löytäjien nimissä vastaanottanut Mika Telilä totesi, että on hienoa päästä kymppikerhoon muutenkin kuin ostamalla lentolippu. Silti hän piti samoihin aikoihin Hepo-ojan kaivospiiristä lapsityövoimalla tuotettua neljättä inventoitua suomalaista rubiinia suuremmassa arvossa kuin Lapin 10. suurinta hippua.

LICENSE TO KILL

Kauko Matilainen on liiton kesätyttönä muuttaman vuoden kantanut liiton päivystyskännykkää, josta moni muu saa aktiivikaivukaudella vaikean ihottuman. Siihen tulee niin uskomattomia puheluita, että niistä saisi best seller -teoksen. Uudet jäsenet kun eivät välttämättä ole kauhean hyvin vielä perillä asioista. Soitetaan ja kysytään ajo-ohjeita. ”Missä olette kääntymässä?” ”Tässä just ohitettiin Oulu...”

Liiton valtaukset Palsilla ovat erittäin suosittuja, ja niillä on kesäisin Kaukon mukaan aivan upea meininki. Kaivuhommiin ovat kuitenkin oikeutettuja vain liiton jäsenet. Jos jäsenen vieras tarttuu lapioon, tarttuu Kauko kynään – ja se maksaa 32 euroa.

Kun aikaa kullankaivuun ei kiireisellä kesälomalaisella ole kuin korkeintaan viikko, niin usein uudesta kokeilijasta jää syväreunainen monttu muistoksi. Laki taas sanoo, että alue pitäisi olla turvallisessa kunnossa kun lähdetään. Aidattu, rajattu tai luiskattu.

Ja roskaamista ei salli kukaan eikä mikään. Silti Matilaisen pystyy polkaisemissa talkoissa roskia kertyy helposti autokuormallinen. Härkäselän lanssikaan ei ole julkinen kaato- paikka. Siellä saavat ainoastaan liiton jäsenet välivarastoida ainoastaan kaivukampeita. Joka nyssäkässä, läjässä ja vaunussa on oltava haltijan nimi ja puhelinnumero näkyvissä.

Viime kesänä päivä paistoi Palsintien käyttäjille. Tietä hoivasi ja helli Palsin Kultakeisarit, joilla on Matilaisen sanojen mukaan tarmonakas aikuinen nainen hoitamassa asioita.

”Älkää ensi kesänä Lemmenjoella pelätkö tämmöstä isoa rumaa miestä ja pienempää toimitajaa (Seppo Kummala). Ollaan siellä tekemässä aikalaiskuvaa Lemmenjoen konekaivajista.” Ilkka Ärrälä, Törmä-Ärrälä Oy.

Liitto vastaanotti tietä käyttäviltä jäseniltään vapaaehtoisia tienhoitomaksuja, joilla katettiin liiton osuutta Kultakeisareille maksetusta yhteisvastuumaksusta.

Matilainen on toivonut liiton hallitukselta selkeämpää ohjeistusta kesäajan sirkusta pyörittävälle vastuuhenkilölle. Jonkinlaista License to kill-tyyppistä toimivaltaa.

*Pekka Itkonen Kaivosyhtymä Itkonen & Salo-
sesta tutustumassa taustamateriaaliin ympäris-
tölupavelvollisten info-tilaisuudessa.*

QUO VADIS, LKL?

Erilaisia kullankaivun kiinnostavuutta kuvaavia barometrejä lukemalla liiton puheenjohtaja Jouko Korhonen näkee tämänkertaisen hypetyksemme saavuttaneen kulminaatiopisteen. Jäsenmäärän nousu on jo tahtunut ja osa muistakin barometreistä on kääntynyt tai kääntymässä laskuun.

Taideteollinen korkeakoulu määrittelee kulminaatiopisteen näin: 'Kulminaatiopiste voi olla minkä tahansa elementtien välisessä etäisyydessä se äärimmäinen kohta, jossa kuva vielä toimii mielenkiintoisesti. Kun elementit siirretään toisistaan edes hieman kauemmas, jännite niiden välillä lakkaa, eikä kuva ole enää mielenkiintoinen. On ylitetty kulminaatiopiste'.

Kullankaivun kuva ei siis ehkä kaivoslaki-prosessin jälkeen ole enää yhtä mielenkiintoinen kuin nyt. Toiminnan painopiste tulee muuttumaan, ja vähemmälle huomiolle jääneitä asioita voidaan nostaa esiin.

Puheenjohtaja Korhonen esitteli seminaarivälle visionsa tai profetiansa liiton toiminnasta vuodesta 2011 eteenpäin. Ammatillinen edunvalvonta tulee vähenemään, ja maantieteellisesti kaikkien muiden alueiden painoarvo tulee kasvamaan Lemmenjoen kustannuksella.

Jäsenmäärän kasvu laantuu samalla kun jäsenetuvaultausten merkitys kasvaa entisestään. Samoin kuin kullanhuuhtontakilpailujen ja tapahtumien painoarvo. Tällöin tulee pohdittavaksi myös liiton roolin kasvattaminen Tankavaarassa. Kullanhuuhtontakisojen osalta on ujoja ensisilmäyksiä jo luotu. Mihin tämä tulee johtamaan, sitä ei tiedetä vielä.

Molemmipuolinen tunne kuitenkin on, että liitto Tankavaaran mäelle joskus palaisi.

Tulee syntymään kokonaan uusia toimintatapoja, kuten Australiassa jo käytössä oleva evästetty prospektointi, jossa jäsen saisi tietyin ehdoin liitolta jäsenetuna ammattigeologin evästyksen.

Ruohoniemen Kassu innostui Joken esityksestä, ja pohti idean jalostamista hankkeeksi. Hän näki tärkeänä kullankaivajien ammatti-

taidon nostamisen. Läheskään kaikki liittoon liittyvät innokkaat uudet kaverit eivät ole ammattimiehiä.

Ekskursio, jossa olisi päivä luentoja ja pari maastotutkimuksia saattaisi saada ihmeitä aikaan monessakin mielessä. Tällainen etsintätyö vastaisi ison kaivosyhtiön etsintätyötä. Siinä missä ne kykenevät lähettämään maksimisaan kymmenen geologia maastoon, me voimme lähettää tuhat, visioi seminaarin puheenjohtaja Peroniuskin.

PEKKARISEN PUBLIKAANIE PERUSVIESTIT

Kaivosylitarkastaja **Pekka Suomela** elinkeinoministeriön publikaaniosastolta totesi erilaisen lupapapereiden käsittelyn tilan kaivososastolla huonontuneen vuodesta 2006 lähtien. Syy on yksinkertainen: papereita siirtelemään kasasta toiseen tarvitaan käsipareja.

Viime kevään henkilöstömuutosten jälkeen tilanne muuttui katastrofaaliseksi, yli puoleen vuoteen kullankaivajien paperit eivät liikkuneet mihinkään. Tämä pantiin liitossakin merkille ja asiasta kirjelmöitiin huolestuneena elinkeinoministeriöön. Marraskuussa ministeriöön saatiin rekrytoitua nuori ja tarmokas **Niklas Vartiainen**, ja hommat lähtivät rullaamaan.

Rakentamisen säätely kulta-alueilla on ollut heikolla hapella. Asiassa on kolme toimijaa: kunnan rakennustarkastus, Metsähallitus ja tem – ja tem näistä hitain. Toisaalta Inarin kunnan rakennustarkastuksessaakin halukkuus asian kehittämiseen on ollut aika vähäistä.

Metsähallitus on suorastaan aggressiivisesti lähestynyt ministeriötä lausunnon saamiseksi Lemmenjoen kaivospiireillä olevan rakentamisen osalta. Ministeriössä asian kanssa on jouduttu tasapainottelemaan ja pohtimaan sitä hyvinkin perusteellisesti. Metsähallitus on antanut ymmärtää kullankaivajien oikeusturvan olevan tämän vuoksi uhattuna.

Kun pöly kaivoslain ympärillä joskus laskeutuu, on aika katsoa miten elämä ja kullankaivu jatkuu. Pari vuotta sitten Suomela poh-

diskeli alan kehittämistarpeita. Projekti yhteisten toimintatapojen määrittelemiseksi viranomaisten, liiton ja yksittäisten kaivajien välille – hyvä kullanhuhdontatapa – on liiton toimesta polkaistu liikkeelle, vaikka se ei ole lööpeissä vielä näkynytäkään.

Ammattimaisuus ja harrastekaivu tulevat olemaan tärkeitä kriteereitä, jotka nousevat esille eri kysymyksissä, kuten rakentamisessa ja vakuuksissa – ja Lemmenjoella Metsähallituksen linjauksen vuoksi ihan kaikessa.

Suomela selvensi linjaansa, että kullankaivun ei tarvitse olla ammatti, mutta silti sen tulee olla vakavassa mielessä tehtyä. Siinä on oikeastaan selkein kriteeri toimintaedellytyksille.

Muuten suurimmat haasteet ministeriössä liittyvät kaivosviranomaisen tehtävien siirtymiseen turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesille. Ministeri **Pekkarisen** päätöksellä uusi kaivosviranomainen perustetaan Rovaniemelle, ja haasteita Suomelan mukaan riittää: uusi laki, uudet tietojärjestelmät, uusi virasto ja uudet henkilöt uudella paikkakunnalla.

BYROKRATIAVAJEEN TASAUS

Kun kaivosylitarkastaja Suomela lupaili uuden kaivoslain myötä kullankaivajan hallinnollisen taakan lisääntyvän, on tämä asia ympäristöluvitetuilla toiminnanharjoittajilla jo konkreetisoitunut. Luvat myöntävä ympäristövirasto on ollut aina pikkumainen ja hankala, mutta käsitelty paperiasiat nopeasti. Kun aluehallintovirasto uudistui ja toimintoja tehostettiin vuosi sitten, muuttuivat aiemmin 3–4 kuukautta kestäneet käsittelyajat yli vuoden kesräviksi.

Lisäksi prosessiin ilmestyi lisäbyrokratiaa ja muita ylläreitä.

Ilmeisesti virastoon tuli organisaatiomuutoksen yhteydessä uusia innokkaita esittelijöitä, jotka haluavat osoittaa pätevyytensä, mutta saavat aikaan vain mielipahaa ja harmia.

Peronius kertoi tehneensä viime vuonna toimeksiannosta 8 ympäristölupahakemusta samalla sapluunalla yksityiskohtia luonnollisesti varioiden. Hakemuksista neljä meni läpi sellaisenaan ja kahteen tuli pari lisätietokysy-

Lemmenjoen Kaarreojalla toimivat Raijaliisa Karjalainen ja Antti Koltamäki seuraavat kaivospiiriosakkaiden edunvalvontatilaisuudessa tarkkaavaisesti missä kaivoslain kanssa mennään.

mystä, joita Antti piti ihan järkevinä.

Loppuihin kahteen tuli toistakymmentä lisäkysymystä. Kysyttiin esimerkiksi kuinka paljon arvioitte ihmisperäistä jätettä tulevan ja mitä aiotte sillä tehdä. Entä käyttekö virtsanerottimia.

Lisäksi vaikeita pohjoisen geologiaan liittyviä detaljitietoja, jotka edellyttäisivät pohjaveden ulottuvien reikien kairaamista ja monivuotisia seuranta tutkimuksia. Periaatteessa asioita joita pystyisi tutkimaan, mutta suhteutettuna toiminnan laajuuteen...

Samoin yksittäiselle kullankaivajalle määrättiin ympäristöluvan yhteydessä 30 000–40 000 euroa maksavia kala- ja vesistövaikutustutkimuksia liki sata kilometriä pitkään Vasikojoen vesistöön. Vaade kaatui Vaasan vesioikeudessa. Kenties sen seurauksena määrättiin toiselle kaivajalle muutaman sadan euron vuotuinen veroluonteinen maksu kalakannan suojelemiseksi Jäkälä-äytsillä Ravadasjoen vesistössä, jonka kalakanta on kullankaivaja **Yrjö Korhosen** aikanaan lentokoneella tuoma ja istuttama.

Hassu pikku summa, joka käytännössä tuplaa kymmenvuotisen ympäristöluvan hinnan, mutta on toisaalta sen suuruinen ettei sen oikaisemiseksi oikein viitsisi lakimiestä vaivata.

Samalla ympäristöviranomainen oli vastoin vakiintunutta hallintokäytäntöä ja ilman että

valvova viranomainen, Rovaniemen ely-keskus olisi asiaa vaatinut, ehdotellut karmean kaltiin ympäristövaikutusten arviointimenettelyn käyttöönottoa.

Valistunut arvio on, että lupaviranomaisella on pyrkimys kiristää ruuvia niin kauan että kaivajalla loppuu rahat tai hermot. Peronius antoi ystävällisenä vinkkinä neuvon nielaista vaaleanpunaisen pillerin ennen kuin avaa ympäristöviranomaiselta tulleen lausuntopyyntönsä sisältävän kirjekuoren.

PEKKAROINTIA

Mistähän kullankaivajat puhuivat ennen kaivoslakia?

Kaivosylitarkastaja Pekka Suomela sivusi aiheetta jälleen ministeriön perusviestissään. Hän muotoili alkuperäisen paketin olleen hiukan dramaattisen, mutta asiassa on paljon tapahtunut vuoden aikana. Mieliä on kehitelty Pekkarisesta alaspäin, pienet nilkit siellä perässä.

Uutena tietona aiemmin kaivoslaista vattottuun Suomela kertoi että 5 hehtaaria ei tarvitse olla alueyksikön ehdoton yläraja. Jos perusteita on, voidaan pohtia myös isompia alueita. Ja jos esityksestä jotakin positiivista pyrkii löytämään, niin ehdottoman karenssin poistuminen on sellainen. Kullanhuhdonta-lupa voi hänen mukaansa olla voimassa jatkuvasti, kunhan alueella tehdään töitä ja raportoinnilla osoitetaan että kultaakin myös löydetään.

Hehtaarimaksut nousevat – esityksen mukaan 50 euroon – ja hallinnolliset rasitteet eivät ainakaan vähene. Lakiin on löydetty useitakin asioita, jotka tulevat lisäämään kullankaivajan hallinnollista taakkaa.

Hallitusohjelmaan kirjatusta tavoitteesta käy Suomalaisen mukaan ilmi että kaivoslaissa on kyseessä aika tavalla kompromissi. Sillä pyritään tekemään ihan kaikkea ja varmistamaan asiat ihan jokaiseen mahdolliseen suuntaan. Vielä voimassa olevaa vanhaa kaivoslakia sorvattaessa tilanne ja fokus oli aivan toinen. Uutta kaivoslakia kuvaamaan kaivosylitarkastaja, emeritus **Urpo J. Salo** löysi Suomelaa huomattavasti suorasanaisemman kuvauksen. ”Täysi susi.”

Ilmaisu Salo itse piti lieväna.

Tarkemmin asiaa mietittyään Salo totesi lakiesityksessä olevan vain ihan pienen vian. Esitys olisi paikallaan, jos otsikon ”Kaivoslaki” muuttaisi muotoon ”Laki kaivostoiminnan ja malmintutinnan estämiseksi”.

Pekkaroinniksi nimittämäänsä oikeusvaltion toimintaperiaatteiden vastaista saavutettujen oikeuksien lakkauttamista korvauksetta Salo piti huolestuttavana kehityksenä. Hän ei käsitä kuinka kansallispuistoon yleensäkin voitiin sen laajennusvaiheessa liittää voimassa olevia kaivosoikeuksia. Salo arveli, että viranomaisilta aikanaan pimitettiin tieto niiden olemassaolosta.

Kun kulta-alue liiton vastustuksesta huolimatta liitettiin aiemmin perustettuun Lemmenjoen kansallispuistoon vuonna 1971, alkoi hetimitohta asioiden uudelleenjärjestely jolla Metsähallitus kyseenalaisti kultaryntäyksestä asti vallinneita olosuhteita kultapuroilla.

Liitto laati tätä koskeneeseen Metsähallituksen kirjelmään vastineen vuonna 1974. Raakavedoksen laitaan puheenjohtaja **Heikki Kokko** raapusti sihteerin **Niilo Raumalalle** saatetanaoiksi ”Laittakaa kova paperi menemään eteenpäin. Periksi ei tippaakaan!”

Urpo J. Salo tarkensi hiukan mittakaavaa. ”Älkää antako milliiäkään periksi”, hän kehotti kullankaivajia.

LOPPU, MUTTA EI MAAILMANLOPPU

Vaikka kaivoslakiesityksen aiheuttama masennus onkin ehkä hiukan siirtymässä taka-alalle, ja kullon korkeaa hinta tuo valoa murheen alhoon, päätttyi seminaari tällä kertaa hiukan mollivoittoisiin mietelmiin. Puheenjohtaja Jouko Korhonen lainasi tilaisuuden lopuksi 7-vuotiaasta **Vilma**-tytärtään, joka oli keskeyttänyt vanhempiensa perheneuvottelun tokaisemalla, että älkää höpöttäkö.

Ei se kullankaivu nyt niin tärkeää ole, ei se mikään maailmanloppu ole.

Näin se tällä kertaa päätttyi. Kiitos Antti, kiitos **Heli**.

10-vuotisjuhlaseminaari 20.–22.1.2012. Merkitkää kalentereihinne.

Teksti ja kuvat:
Erikoistutkija Kari A. Kinnunen, GTK

Linnea-kultahippu (133 g / 54 mm) Miessin Hepo-ojalta

Lesän 2010 suurin hippu Linnea sijoittuu kaikkien aikojen hippulistalla sijalle 10. **Mika Telilä** kirjoitti hipun löydöstä Prospekärissä 3/2010. Seuraavassa dokumentoidaan Linnean ominaispiirteitä.

Hipun keskeiset tiedot

- **Löytäjät:** Mika Telilä ja **Risto Telilä** (Kaivosyhtymä Telilä Ay, Tottijärvi)
- **Löytöaika:** 15.6.2010 klo 21
- **Löytöpaikka:** Miessi, kaivospiiri Hepo-oja 854/1a
- **Nimi:** Linnea, nimetty Mika ja **Terhi Telilän** tyttären **Linnean** mukaan.
- **Paino:** 133,19 g
- **Ominaispaino:** 15,3445
- **Pituudet:** 54 x 26 x 13 mm

► **Kemiallinen koostumus (GTK:n SEM EDS, Bo Johanson):** Au lähes puhdas, Ag vähäisiä määriä

► **Kultakiteiden koko:** 3–9 mm, erottuvat pintojen pyöristymisen takia heikosti

► **Pyöristyneisyys:** puolipyöristynyt (Powers 3)

► **Väri:** kellertävän oranssi (Munsell 10 YR 6/6)

► **Pintarakenteet:** Kallioperän rakenteina kultakiteitä ja koloja muiden poisrapautuneiden mineraalien kohdalla. Maaperän rakenteina runsaasti mikrouurteita, painaumakoloja, koloissa limoniittista saostumaa ohut kerros, ja sen päällä savesta ja detritaalisia mineraaleja kuten kvartsia, maasälpä ja raskasmineraaleja. Osa hipun ulokeista vääntynyt hippuun kiinni ja sen jälkeen pyöristynyt. Ihmisen toiminnasta joi-takin vähäisiä kiillottumia.

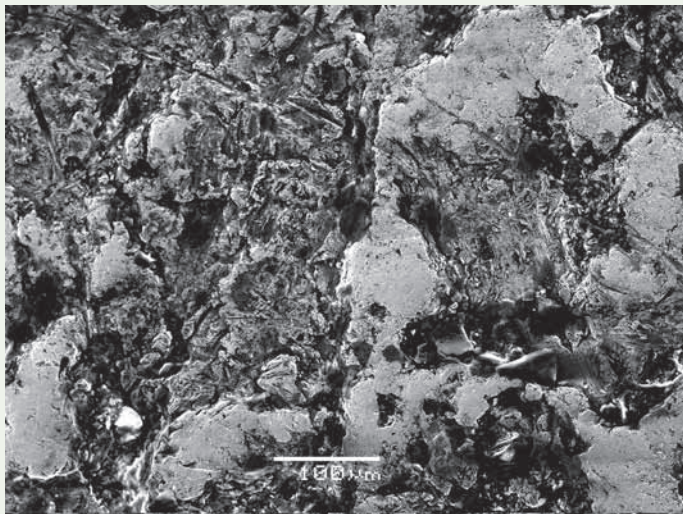
Linnea hippu eri suunnista kuvattuna. Hipun pituus 54 mm. Mekaaninen pyöristyminen on häivyttänyt pienimmät kullan kiteytymiseen liittyvät piirteet. Alkuperäisen kultakiteymän muodot ja kultakiteiden koko ovat silti yhä näkyvissä. Kultakasauman kielekkeet ovat taipuneet ja painautuneet hipun pintaan kiinteäksi peitoksi.

Makrodigikuva Linnean toisen pään pintarakenteista. Kuva-alan leveys 15 mm. Viirukkeiset mikrouurteet, painaumat ja kuoppien sedimentti- ja rautasaostumatäytteet ovat Lapin hipuille tunnusomaisia. Hipun ulkopinnan kullan himmeys johtuu kullan alunperin sisältämien muiden metallien kuten hopean ja kuparin liukenemisestä. Samalla ulko-kerros muuttui huokoiseksi ja valoa sameasti heijastavaksi. Vain ihmisen käsittelystä aiheutuneet kiillottumat näkyvät kirkkaina kohtina.

Stereomikroskooppinäkymä Linnean keskiosan pintarakenteista. Kuva-alan leveys 9 mm. Stereomikroskoopilla jokaisen kultahipun pinta on yksilöllinen kuin sormenjäljet. Kullan pehmeydestä ja muovautuvuudesta johtuen hipun pintaan on tallentunut kulkeutumishistorian viimeiset vaiheet. Linnean pinnassa erottuu jäätikkötoiminnan aiheuttamia mikrouurteita ja jokikulkeutumisen synnyttämiä törmäyskuoppia.

Pyyhkäiselektronimikroskooppikuva Linnean keskikohdalta. Elektronimikroskoopilla erottaa satoja kertoja pienempiä rakenteita kuin stereomikroskoopilla. Linneassa ja Lapin hipuissa yleensä rakenteet ovat kuitenkin hämmästyttävän samankaltaisia, vaikka suurennokset ovat tyystin erilaiset. Mikrouurteet ja painaumat ovat verraten samanlaisia kummallakin laitteella. Ainoastaan antropogeeninen eli ihmisen toiminnan aiheuttamat ulokkeiden kiillottumat eli mikroliukumapinnat (kuvassa tasaiset vaaleanharmaat alueet) ovat selvemmin näkyvissä kuin stereomikroskoopilla. Kuvan mittajana on 0,1 mm. Kuva: Bo Johanson, GTK.

Kultahippuja voi tarkastella kuin uuden vuoden tinoja. Eräät ovat nähneet Linnea hipussa hirvenpään muotoja. Sopivassa valossa tämä hahmo on tallennettavissa digikuvaankin. Elottomien luonnonmuotojen elollistaminen eli aninismi on ihmiselle ominainen psykologinen piirre. Lapin seidat ja kalliomaalaus kallioiden ihmishahmot ovat tästä osoituksena.

Suomen metallogeenisella kartalla (GTK 2002) upakultaeesiintymät muodostavat kultakriittisen alueen (keltainen väriyys). Linnea hipun löytöpaikka Miessillä on granuliittikaaren ja ympäröivän liuskealueen rajan vieressä. Lemmenjoen luonnonsuojelualue on estänyt kalliokullan malminetsintää. Laanilassa ja Vuotoson alueella hippujen emäkallioita on viime vuosina yritetty tavoittaa timanttikairauksin.

Linnea hipun löytäjäkaksikon Mika Telilä vertaa tyytyväisenä hippuaan GTK:n Espoon Kivimuseon hippujäljennöskokoelman muihin jättiläishippuihin. Kuvasta näkee kuinka loistava aito hippu on väriltään ja kiiltoiltaan jäljennöksiin verrattuna.

Lapin Kullankaivajain Liiton jäsenillä on oikeus kaivaa ao. valtauksilla omia käsityövälineitä käyttäen. Elämänkumpani, joka ei osallistu itse kullankaivuun, voi olla mukana kuulumatta yhdistykseen. Alle 16-vuotiaat perheenjäsenet voivat osallistua myös monttuhommiin ilman jäsenyyttä.

Oheiset kartat ovat kopioita valtauskartoista, jotka määrittelevät rajat maastossa. Niitä ei ole tarkoitettukaan suunnistamiseen. Ajo-ohjeita valtauksille saa liiton toiminnanjohtajalta, Saariselän Panimolta, Laanilan Savotta Kahvilasta ja Kutturantien Kultakioskilta.

Valtauksilla ei ole ennakkovarausrjestelmää, vaan kaivamaan voi alkaa paikassa, jossa ei ole toisen kaivajan työmaata. Yleisiä käytäytymisnormeja ja kultamaiden reiluja perinteitä noudattaen taataan jokaiselle mahdollisuus yrittää.

Sallitut työvälineet ovat vaskooli, käsityövälineet, ränni, pesulaite ja vesipumppu. LKL ei ole hakenut valtauksille ympäristölupanalaiseksi luokiteltavien työmetodien, eli kaivinkoneen tai imurin vaatimia ympäristölupia, eikä alueilla saa näillä välineillä näin ollen toimia.

LKL Ry ei vakuuta toimintaa jäsenvaltauksilla, eikä se ole korvausvelvollinen alueella toiminnasta jäsenilleen tai kolmannelle osapuolelle koituvista haitoista tai vammoista.

Tietä ei saa sortumisvaaran vuoksi kaivaa.

Liitto ei järjestä majoitusta alueilla. Leiriytyminen on sallittua valtaus- ja erillisten vuokra-alueiden alueella. Laanilan / Kutturantien valtauksilla voi yöpyä asuntoajoneuvoissa.

Kaivajat, käsitelty maamäärä ja saatu kullamäärä on vuoden loppuun mennessä ilmoitettava liitolle vuosiraporttia varten. Löytämässä kullan saa kaivaja luonnollisesti pitää.

Tarkempia tietoja ja ohjeita ongelmatilanteissa saa liiton toiminnanjohtajalta, puhelin 0400 836 500.

Kultaista kesää ja onnistuneita elämyksiä,

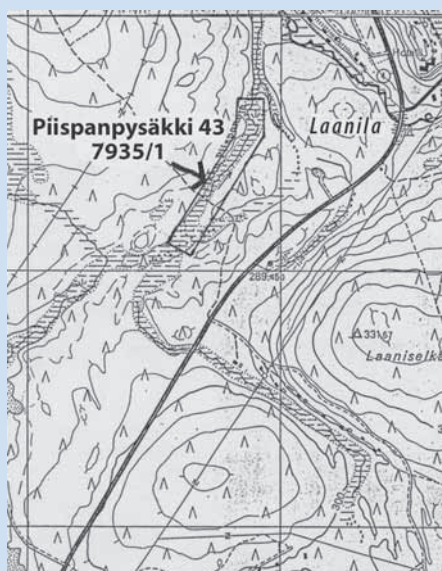
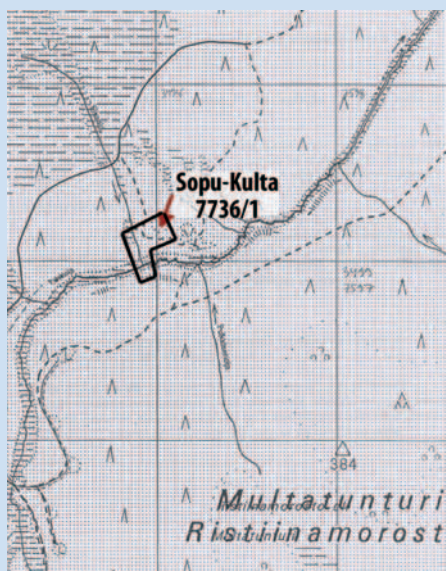
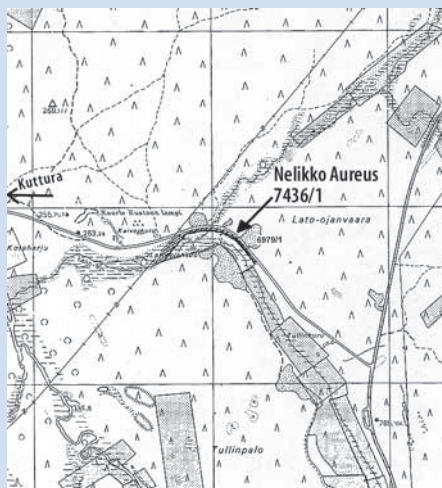
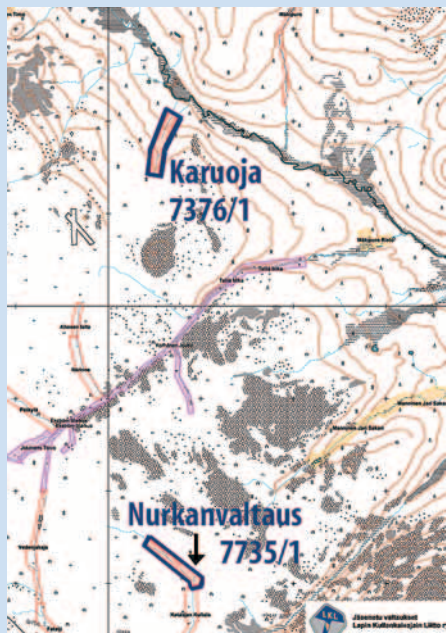
LKL:n hallitus

Liiton jäsenvaltaukset

Alue	Kaivosrek.nro	Valtauksen nimi
Karuoja, Lemmenjoki	7376/1	Karuoja
Lato-oja	7436/1	Nelikko Aureus
Kotaoja, Lemmenjoki	7735/1	Nurkanvaltaus
Elsa/Palsinoja	7736/1	Sopu-Kulta
Pikku-Piispanoja	7935/1	Piispanpysäkki 43
Palsinoja	8893/1	Bizebazé Palsi

jäsenvaltaukset karttoineen

GTK:n merkittävä panos tieperinteen taltioimisessa

Kullankaivulla ja tienrakentamisella äkkipäätä ajatellen ei ole juuri muuta yhtäläisyyttä kuin korkeintaan lapio. Mutta näin asia ei ole. Ylä-Lapin kulturalöydöillä oli 1870-luvulla erittäin suuri merkitys tietön kehitykseen. Se ilmenee 1997 valmistuneessa Kultatiet-videodokumentin alkuspiikkauksessa.

”Toistasataa vuotta sitten Ylä-Lapista kuului kummaa, Sieltä oli löytynyt kultaa. Huhut kiirivät Pietariin asti suurliikemiesten ja keisarinakin korviin. Varustettiin Valtion ja yksityisten varoin etsintäryhmiä. Alkoi kultaryntäys Lappiin. Satoja lapioita, hakkuja ja kankia iskeytyi Lapin karuun maaperään. Padottiin virtoja ja puroja ja niiden varsille nousi turvekammeja, kämp-

Pentti Karhunen kertoo kultahistoriasta Kultatiet-videodokumenttiin Lihrin muistomekillä Ivalojoen Nulkkamukassa.

piä, kaivoskuiluja ja jopa pienoisia kaivos-
kyliäkin. Lapin väkiluku kaksinkertaistui,
eläminen ja elinkeinot elpyivät. Ylä-Lapin
ensimmäiset varsinaiset tietyöt käynnisty-
ivät. Maastoon piirtyivät pysyvät arvet, kul-
lankaivuun jäljet. Lappiin syntyi ympäris-
tö- ja kulttuurimaisema, joka on ainutlaa-
tuinen koko vanhalla mantereella. Syntyi
Kulta-Lappi ja Kultatiet.”

Samassa Kultatiet-dokumentissa on myös
Martti Honkasen esittämä Kulta-Lappi
-laulu, joka kertoo myös kulta- ja tiehistori-
asta. Laulun ensimmäinen säkeistö kuuluu:

*Kulta-Lappi on / vanha kulttuurimaisema.
/ Rovasen maantietä kulkea saa, / tutkia Kul-
talan historiaa. / Kultamuseo myöskin siellä*

*nyt on, / Tankavaara paikka verraton. / Vuot-
sosta nyt alkavi Kultainen tie, / joka Tanka-
vaaran kautta Ivaloon vie.*

Nimi Kulta-Lappi oli lauluna ja videona
myös lanseerattu tietoisuuteen.

Mikä ja miksi Kultatiet- videodokumentti

Lapin tiepiiri nimesi vuonna 1997 tieosan
Vuotso–Ivalo Kultaiseksi Tieksi työmaapää-
liikkö **Jouko Vuorisen** aloitteesta. Tien run-
gossa on huomattavat määrät kultaa, koska
pengerrykset on tehty kultapitoisesta maa-
aineksesta. Juhlallisessa vihkiäistilaisuudes-
sa, joka alkoi Kultaisen Tien Korhosenkan-
kaan levähdysalueella ja jatkui Tankavaaran

Kultakylässä sekä Kultamuseolla, todettiin,
että Kultaisen Tien nimeäminen

on kunnianosoitus La-
pin kullalle, edesmen-
neille ja nykyisille kul-
lankaivajaveteraaneille.
Tientekijöille. Aikoi-
naanhan olivat kullan-
kaivajat myös tienraken-
taji. Juhlan kunniaksi
tuotettiin tiehistoriallin-
nen näyttely Kultamuse-
oon sekä avajaisissa oli
Kultatiet-videodokumen-
tin ensiesitys.

Kultatiet-videodoku-
mentti oli yhteistyön tulos.
Kultamuseon johtaja **Inke-
ri Syrjänen** tarkasti käsikir-
joituksen. Asiantuntijoina
dokumentissa kertoivat kul-
tahistoriasta **Pentti Karhu-
nen, Seppo J. Partanen, Sa-
muli Onnela, Matti Yli-
Tepsa ja Matti Toivola**. Ku-
vausryhmä kulki Sodankyläs-
tä Jäämerelle Pykeijaan. Vaa-

Vapaasti käytettävissä.

Kullan etsintää staalojen mailla

Veli-Pekka Lehtolan toimittamassa Inarin pitäjänhistoriateoksessa 'Inari Aanaar' todetaan osan inarilaisista siirtyneen uuden elinkeinon – kullankaivun – piiriin kultaryntäyksen alkuvuosista lähtien 1870-luvulla. Ansiotuloista oli puute väestön määrän kasvaessa ja kullankaivu oli arvokas lisä muuten niukkaan toimeentuloon. Työskentelipä Kultalan kullan löytäjien **Ervastin** ja **Lepistön** luottomiehenä heti 1870-luvun alusta muuan inarinsaamelainenkin, myöskin **Ranta-Anttina** tunnettu **Anders Morottaja**.

Huuhtomoilla opitun tieto-aidon myötä rohkaistuivat myös syntyperäiset inarilaiset tekemään omia valtauksiaan. Varsinkin Ivalojoen kultaryntäyksen myöhempinä vuosikymmeninä 1900-luvun alkupuolelle saakka valtaajien joukossa oli paljon Kyrön kylän (nyk. Ivalo) talollisia, eli suomalaisia tai alueen suomettuneita entisiä lapinkyläen asukkaita. Muun muassa Kyröjä, Mikoloita ja Kiviniemiä. Saamelaisen vähäinen osuus valtausten osakkaiden joukosta johtuu kenties vaadituista suhteellisen korkeista alkuinvestoinneista. Työntekijöiden listoissa sen sijaan vilahtelee säännönmukaisesti läpi koko Ivalojoen kultahistorian Morottajia, Sarreja, Valleja, Mattuksia ja muita Inarin saamelaissukuja.

Sauva-Aslak Peltovuoman unilöytö Sodankylän puolella Tankavaarassa puolestaan oli merkittävä ansiolähde kokonaisuudelle Purnumukan saamelaiskyläläiselle Hirvasvuopioita, Aikioita ja muita vuotsolaisia saamen-sukuja 1930-luvulla.

Samoin Lemmenjoen alueen saamelaisväestö siirtyi varsin nopeasti hyödyntämään sivuelinkeinoja, joita kullankaivu synnytti 1940-luvun lopulla. Yllä mainitun 'Inari Aanaar'-teoksen kappaleessa 'Elinkeinot murroksessa' Veli-Pekka Lehtola toteaa, että vaikka paikallisia saamelaisia oli mukana Lemmenjoen kultaryntäyksessä alusta saakka – tähän käy ilmi myös alueen valtausraporteista – useimmat eivät innostuneet raskaasta ja epävarmasta työstä. Saamelaisen osuus Lemmenjoen kullankaivussa arvioitiin kuitenkin merkittäväksi, jopa noin 20 prosentiksi. Samoin korostettiin heidän tärkeää asemaansa alueen tavarahuollon järjestämisessä.

Tosin vastaperustettu Lapin Kullankai-vajain Liittokin vastavuoroisesti avusti lokakuussa 1950 "Lappalaisten lähetystöä" antamalla 5 000 markkaa matka-avustusta. Yhteistyössä Menesjärven kylän ja Lemmenjoen asukkaiden kanssa annottiin moottoriajoneuvoilla ajettavaa maantietä välille Inari-Menesjärvi-Njurgalahti. Yhteiset tarpeet ja hyödyt löivät tuolloin kättä, eivät poskelle.

Staalotinalla poltettuine silmineen kultaisten puun äärellä, vatsassaan syöty lapsi. Puun juurella staalot ja jättiläistä salaa seurannut poika näiltä sieppamansa silmän kanssa.

Kuva: Merja Aletta Ranttila 2011.

Tänä päivänä Saamelaiskäräjien virallinen, kireää ylärekisteriä käyttävä ääni sen sijaan on nuiva, jopa avoimen vihamielinen kullankaivajia ja -kaivua kohtaan. Historian, valtausraporttien ja nykyisten hyödynäkökohtien valossa tämä vaikuttaa melko omituiselta.

Kateutta kutsutaan suomalaiseksi kansantaudiksi, joten se ei kelvanne selitykseksi.

Olisiko syitä haettava vielä kauempaa, vanhasta kertomaperinteestä. Mytologiasta.

Vanha sotaratsu **Aarne Alhonen** teki tässä suhteessa merkittävän, kenties jotakin selittävän löydön parikymmentä vuotta sitten.

Suomalaisiin satuhäihin rantautuneen angloamerikkalaisen perinteen mukaan morsiamella kuuluu olla uutta, vanhaa, sinistä ja lainattua. Tämä on toimiva setti Prospäkkärinkin suhteen. Lainataan ja uudelleenlämmitetään Arskan juttu Prospäkkäristä 1/1994. Uusia sinisen sävyjä löytyy tässä vaiheessa jo päätoimittajan silmäpusseista.

”Koska Lapin kultamaat sijaitsevat vanhoilla saamelaisalueilla, olisi hyvä tietää, miten kultaa ja kullanetsijöitä käsitellään saamelaisessa mytologiassa. **Johan Turin** kirjasta *Kertomus saamelaisista* löytyy kiehtova tarina. Kirjan saamenkielinen alkuteos on julkaistu vuonna 1910 nimellä *Muittalus samid birra*.”

Mutta annetaan Johan Turin kertoa:

”Staalot ovat puolittain ihmisiä ja puolittain manalaisia tai perkeleitä. Staalot on väkevä tietäjä. Ja jättiläinen oli miltei samankaltainen, mutta se ei vihannut ihmisiä niin kuin staalo. Staalot surmasi ja söi ihmisiä.

Jättiläisenkin oli väkevä ja suuri ja sekin oli noita. Ja nämä kaksi olivat usein tappelemassa ja ne myös kulkivat yhdessä. Keran ne lähtivät kultaisen puun luokse hake-

maan kultaisia lehtiä. Heillä oli ainoastaan yksi silmä ja sekin oli vain jättiläisellä. Staalolla ei ollut enää silmiä sen jälkeen, kun hänen renkinsä poltti hänen silmänsä sulalla tinalla.

Muuan poikanen seurasi heitä nähdäkseen, missä oli kultaisia puita. Sitten staalo kiipesi kultaiseen puuhun ja rupesi poimaan kultaisia lehtiä. Se ei nähnyt kukaan poimia, kun ei ollut silmää, ja niin se pyytää jättiläiseltä: ‘Anna minulle silmä’ – jotta hän näkee ottaa lehtiä. Niin jättiläinen ojensi silmänsä, ja poika sieppasi sen.

Ja sitten staalo anelee: ‘Anna pian se silmä tänne.’ Ja jättiläinen sanoo: ‘Minähän annoin jo silmän.’ Silloin niiden kesken syntyi ankara kina, ne suutuivat toisiinsa ja alkoivat tapella ja ne tappelivat siihen asti kun molemmat halesivat kahtia.

Poika otti kultalehtiä niin paljon kuin jaksoi kantaa; mutta hän ei enää myöhemmin löytänyt sitä paikkaa. Staalot ja jättiläinen kätkivät sen.”

Ja Alhonen jatkaa:

”Kertomus on hyvin monitasoinen ja arvoituksellinen. Se panee ajatukset liikkeelle. Onko nykyajankin kullanetsijä saamelaisen mielikuvamaailmassa puoliksi perkele, joka syö ihmisiä. Onko hän mahdollisesti hyväntahtoinen, mutta yksisilmäinen jättiläinen. Vai onko hän nokkela poika, joka huijaa vahvempiaan.

Onko kullalla kirous, tuhoaako kulta taivoittelijansa. Eikö emäkalliota, puuta, saa löytää. Onko tyydyttävä hippuihin, lehtiin. Onko kultainen puu vain ruskon loistoa tunturikoivikossa, vai onko se heijastus maapallon toiselta puolelta, inkakuninkaiden myyttisistä kultaisista puutarhoista.”

Aarne Alhonen, 1993

Julkaistu aiemmin Prospäkkäristä 1/1994.

Metsähallituksen tiedote kullankaivajille

Lemmenjoen kansallispuiston, Urho Kekkosen kansallispuiston, Ivalojoen ja sen sivuhaarojen (Kutturan suunta) sekä Itä-Lapin alueella 2011

Kaivutyö on sallittu ainoastaan kaivoslain mukaisilla valtauksilla ja kaivospiireissä. Kaivoslain (15 § 3 mom.) ja valtauskirjan ehtojen mukaan tutkimustöitä valtauksella ei saa aloittaa ennen kuin vakuudesta on sovittu Metsähallituksen kanssa. Vakuuden määrittämistä varten valtaajan on ennen kaivutyön aloittamista toimitettava kaivusuunnitelma Metsähallitukselle (Lemmenjoen, Urho Kekkosen kansallispuiston sekä Ivalojoen alueen osalta Ivalon virastotalon ositteeseen ja Itä-Lapin osalta Sodankylän osoitteeseen). Mikäli kaivaja myöhemmin suunnittelee muutosta kaivutoimintaan, joka poikkeaa alkuperäisestä, tulee hänen toimittaa uusi kaivusuunnitelma Metsähallitukselle vakuuden tarkistamista varten.

Kansallispuistoissa on valtaus-/kaivospiiri-alueen ulkopuolella kaikenlainen kaivaminen ja maa-ainesten keräily kielletty.

Vuotuinen valtauskorvaus (10 € / ha) tai kaivospiirimaksu (20 € / ha) maksetaan Metsähallituksen tilille ilman eri kehotusta määräaikaan maaliskuun 15 päivään mennessä tai em. päivän jälkeen annetuista valtauksista ensi tilassa. Maksamattomat korvaukset saatetaan viipymättä tiedoksi kaivosrekisterille kaivoslain 15 § 2 mom. mukaisia toimenpiteitä varten.

Valtausten ja kaivospiirien toiminnassa on huomioitava myös kuntien palopäälliköiden antamat ohjeet palavien nesteiden varastoinnista kullankaivualueilla sekä toimenpiteet mahdollisen öljyvahingon sattuessa. Ohjetta on saatavana Lapin Kullankaivajain liitosta.

Muuta huomioitavaa:

Kaivumenetelmät:

– Lapiokaivuvaltauksilla on koneen käyttö kielletty kaikissa työvaiheissa ilman asianmukaisia lupia (ympäristöluvat).

Rakentaminen:

– Valtausalueelle saa kaivukauden ajaksi pysyttää vain teltan tai laavun, kaivukauden päätyttyä teltta tai laavu on purettava. Kaikenlainen muu rakentaminen vaatii sekä työ- ja elinkeinoministeriön luvan että kunnan rakennus- tai toimenpideluvan. Kansallispuistoissa voi lisäksi olla omia rakentamista koskevia erityismääräyksiä.

Kesäaikainen maastoliikenne:

– Metsäautotielle (maastoon rakennettu tie, jossa on sorapinta, ojat/pientareet) ei tarvita maastoliikennelupaa

– Maastoliikennelupa tarvitaan aina kun liikutaan rakennetun metsäautotien ulkopuolella. Kesäaikaisia maastoliikennelupia myönnetään vain jo selvästi olemassa oleville maastourille. Epäselvissä tapauksissa kannattaa aina ennen ajamista tiedustella asiaa Metsähallituksesta.

Asuntovaunut:

– Valtauksella saa pitää matkailuperävaunua tai asuntoautoa korvauksetta kaivukauden ajan (huom. selvítettävä maastoliikenneluvan tarve). Jos matkailuperävaunu jätetään valtauks-

selle talven ajaksi, on siihen hankittava Metsähallituksen lupa, hinta 30 € / vuosi.

– Mikäli matkailuperävaunua tai matkailuautoa ei ole mahdollista sijoittaa valtausalueelle, voi Metsähallitus myöntää luvan sen sijoittamiseksi valtauksen läheisyyteen kaivukauden ajaksi, hinta 50 € / kaivukausi.

– Kutturin tien varressa on Lapin Kullankai-vajain Liitto ry:n vuokraama varasto- ja asun-tovaunualue, jonne vaunun voi jättää talvek-si.

Polttopuuasiat:

Maastotarkastuksissa Metsähallituksen henki-lökunta tulee kiinnittämään erityistä huomiota polttopuulupiin ja kerättyihin puumääriin. Valtaukselta tai sen läheisyydestä ei saa ottaa minkäänlaista puuta ilman polttopuulupaa. Kansallispuistoihin ei myönnetä maapuunot-tolupia. Mikäli valtauksella on puustoa tutki-mustyön esteenä, on puiden poistamisesta so-vittava ennakoon Metsähallituksen kanssa.

Vakuudet:

Valtauksille asetettavien vakuuksien (kaivos-laki 15 §) minimimäärät:

- lapiokaivuvaltaus 1 200 €
- Topi-lapiokaivuri tai vastaava 2 000 €
- traktorikaivuri 4 500 €
- 20 tonnin kaivuri 6 500 €

Hinnat ovat minimihintoja ja asetetaan valtauksille, joihin pääsee kohtuudella metsä-autotietä pitkin kuorma-autolla. Vakuutta korotetaan tapauskohtaisesti etäisyyden kasva-essa (erämaa-alueet, kansallispuistot) tai mah-dollisten rakennelmien/rakennusten myötä.

Päättäneen valtauksen jälkityöt:

- Kaikki luontoon kuulumaton on vietävä valtauksen päätyttyä pois maastosta, nuotio-paikan kivikehän voi jättää, mutta nuotiopoh-jalle ei saa jättää palaneita nauloja, peltipurk-keja, lasia tai muovia
- Kaivumonttujen reunat tulee luiskata ylei-sen turvallisuuden vaatimaan kuntoon

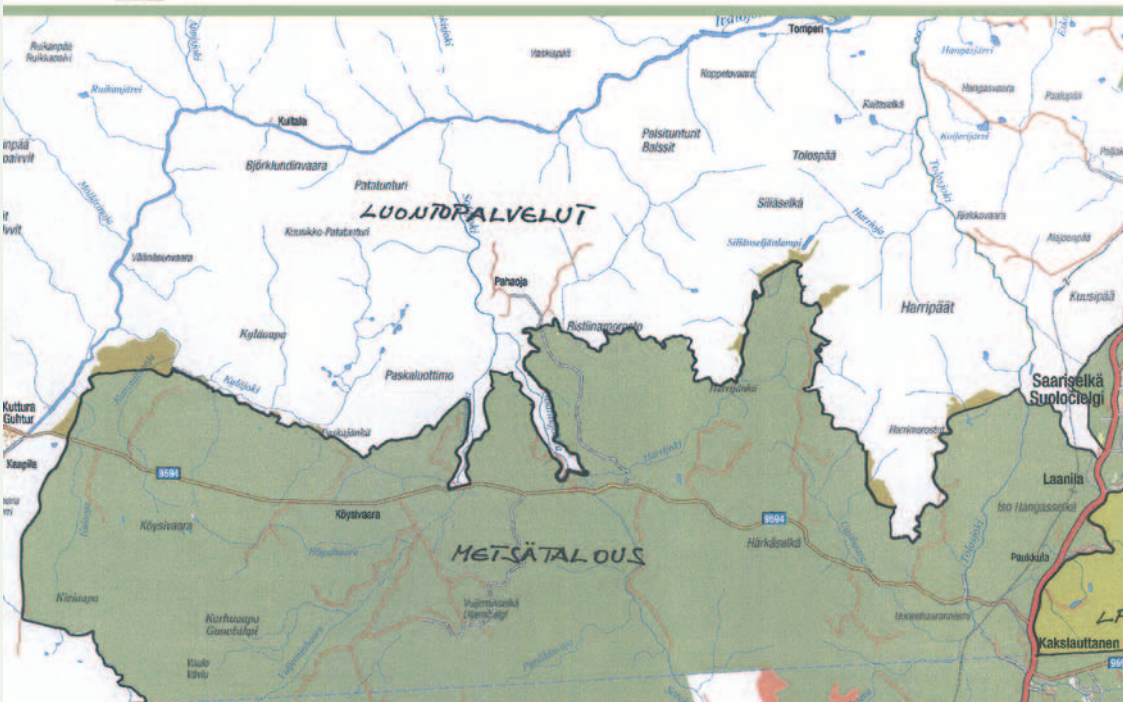

Luontopalveluiden ja metsätalousalueen raja

© Metsähallitus 17.2.2006 11:02

© Geodele Oy ja Maanmittauslaitos GEO/2242

1:150000

	<i>Lemmenjoen kansallispuisto</i>	<i>Urho Kekkosen kansallispuisto</i>
Valtauskorvaukset ja- kaivospiirimaksut – valtauskorvaus 10 € / hakaivospiirimaksu 20 € / ha – Metsähallitus ei lähetä erillistä laskua, eräpäivä 15.3.2011 – Maksun yhteydessä on ilmoitettava kaivosrekisteri- numero ja valtauksen/kaivospii- rin haltija	POHJOLA PANKKI 500001-2025 1292, Metsähallitus luontopalvelut	POHJOLA PANKKI 500001-2025 1292, Metsähallitus luontopalvelut
Valtauksen / kaivospiirin huoltaminen moottori- kelkalla – Paikkakuntalaiselle maksuton – Ulkopaikkakuntalaiselle maksullinen. Luvan hinta on 40 €. – Lupa on henkilökohtainen. Lupaa hakiessa tarvitaan valtaus/kaivoskirjan numero ja huoltoajon ajankohta	Lemmenjoen kansallispuiston maastoliikenneohjeistus LKL:n kotisivuilla www.kullankaivajat.fi . Huoltoluvan voi tilata postitse tai käymällä huomioiden ohje kirjallisesti haettavista luvista: – Metsähallituksen asiakaspalvelu, Virastotalo, Ivalo, PL 36, (Ivalontie 10), 99801 Ivalo, puh. 0205 64 7701 ja 0205 64 7702, ark. klo 9:00–16:00 – Ylä-Lapin luontokeskus, Siida, Inari, puh. 0205 64 7740 ja 0205 64 7741, ti–su klo 10:00–17:00, maanantaisin suljettu	Huoltoluvan voi tilata postitse puh. 0205 64 7200 tai käymällä: palvelupiste Kiehin, Kelotie 1/ Siula, 99830 Saariselkä, puistonjohtaja Sakari Kankaan- pää, puh. 040 773 7341
Kesäaikaiset maastoliikenneluvat Hinta kuten moottori- kelkkaluvissa.	Kesäaikaisia lupia myönnetään vain erityisen painavin perustein jo selvästi olemassa oleville urille; lapiokaivajat kertalupina, konekaivajat kiintiökau- den loppuun. Lupa haetaan tai tilataan Metsähallituksen Ivalon asiakas- palvelusta. Katso Lemmenjoen kansallispuiston maastoliikenneohjeis- tus LKL:n kotisivuilla www.kullankaivajat.fi	Lupa voidaan myöntää vain erittäin painavin perustein, tiedustelut puistonjohtaja Sakari Kankaanpää.
Polttopuun myynti – Valtausoikeuteen ei sisälly puunotto-oikeutta – Mikäli valtauksella on puus- toa tutkimustyön esteenä, on puiden poistamisesta sovittava ennakkoon. – Maksukuitti on pidettävä maastossa mukana, sillä se on puunottolupaa kysyttyäessä tosite puiden maksamisesta.	Polttopuita (=halloja) myydään Njurkulahden lanskista, hinta on 40,00 €/p-m ³ (sis. alv 23 %). Puuluvan saa Metsähallituksen asiakaspalvelusta Ivalosta tai Inarista Tarvepuuta ei saa ottaa kansallispuis- ton alueelta, ei edes maapuuta.	Metsähallitus myy valtaajille kansallispuiston ulkopuolelta maapu- ja hakkuutähdelupia, joita voi ostaa Metsähallituksen Sodankylän toimipisteestä, puh. 0205 64 7354, hinta on 10,10 € / m ³ (sis. alv 23 %). Tarvepuuta ei saa ottaa kansallispuiston alueelta, ei edes maapuuta.
Lisätiedustelut	Irja Mikkonen puh. 0205 64 7724, irja.mikkonen@metso.fios . Metsähalli- tus, PL 36, 99801 Ivalo	Irja Mikkonen

<i>Ivalojoiki sivuhaaroineen (Kutturin suunta)</i>	<i>Itä-Lapin alue *</i>
Karttaliitteen s. 33 mukaisesti; Luontopalveluiden alue POHJOLA PANKKI 500001-2025 1292 Metsätalouden alue POHJOLA PANKKI 500001-2014 3903	POHJOLA PANKKI 500001-2014 3903 Metsähallitus Metsätalous <i>* (Sodankylän, Savukosken, Sallan, Pelkosenniemen ja Kemijärven kuntien alueilla sijaitsevat Metsähallituksen hallintaan kuuluvat alueet, pois lukien Lapin luontopalveluille kuuluvat suojelalueet)</i>
Huoltoluvan voi tilata postitse tai käymällä: – Luontopalveluiden alue: Virastotalo Ivalo, Irja Mikkonen, PL 36, (Ivalontie 10), 99801 Ivalo, puh. 0205 64 7724 – Metsätalouden alue: Virastotalo Ivalo, Mauri Seipäjärv, PL 36, (Ivalontie 10), 99801 Ivalo, puh. 0205 64 7718	Huoltoluvan voi tilata Ilpo Alanivalta, Metsähallitus/Metsätalous Maankäyttöesimies Jäämerentie 15, 99600 Sodankylä puh. 0400 282 829, fax 0205 64 7360 ilpo.alaniva@met.s.fi
Lupa tarvitaan aina kun liikutaan rakennetun metsäautotien ulkopuolella. Kesäaikaista maastoliikennelupia myönnetään vain jo selvästi olemassa oleville maastourille. Kirjallinen lupahakemus karttoineen (esitetty ajoura) lähetetään osoitteella Metsähallitus, PL 36, 99801 Ivalo.	Itä-Lapin alue myöntää tarvittaessa maastoliikennelupia valtausten huoltoon puh. 0400 282 829.
Metsähallitus myy valtaajille maapuuta (= lieko-puut, juurakat, kuivat oksat ja hakkuutähteet) polttopuiksi hintaan 10,10 €/m³ (sis. alv 23 %). Polttopuuluvan voi ostaa Metsähallituksen asiakaspalvelusta Ivalosta, puh. 0205 64 7701 tai Saariselältä Kiehisestä, puh. 0205 64 7200.	Metsähallitus myy valtaajille maapuuta ja hakkuutähdellupia polttopuiksi hintaan 10,10 €/m³ (sis. 23 % alv). Polttopuuluvan voi ostaa Metsähallituksen Itä-Lapin toimipisteistä: +Jäämerentie 15, Sodankylä puh. 0205 64 7354 +Samperintie 32, Savukoski puh. 0205 64 7501 +Hallituskatu 10, Kemijärvi puh. 0205 64 7511
Metsätalouden alue: Pentti Pyykkönen puh. 0400 295 986 pentti.pyykkonen@met.s.fi os. Metsähallitus, PL 36, 99801 Ivalo tai Mauri Seipäjärv puh. 0205 64 7718 mauri.seipajarvi@met.s.fi. Luontopalveluiden alue: Irja Mikkonen puh. 0205 64 7724 irja.mikkonen@met.s.fi	Ilpo Alaniva, Metsähallitus/Metsätalous Maankäyttöesimies Jäämerentie 15, 99600 Sodankyläpuh. 0400 282 829 ilpo.alaniva@met.s.fifax 0205 64 7360

Työn kuva 1. sija: Nuorena se on aloitettava, kuvaaja Enne Anne.

Työn kuva 2. sija: Kullankaivaja ahkeroi, kuvaaja Jukka Vitikka.

Työn kuva 3. sija: Onko se - tai ei, kuvaaja Anja Vitikka.

Hyvä kuva kullankaivusta

Alokuvakilpailun päätuomari, liiton toiminnanjohtaja **Kai J. Rantanen** pahoitteli laivaseminaarissa LKL:n valokuvakilpailun tulosten julkistamisen aluksi kaikille mieltensä pahoittaneille sitä, että viime vuoden palkintojen lähettäminen oli asioiden priorisoinnista johtuen kestänyt niin kauan. Edellisessä seminaarissa luvatus mukaisesti palkintokullat postitettiin vuoden kuluessa, juuri ennen joulua.

Seuraavaksi Rantanen totesi, että palkintokultia ei ole tälläkään kertaa mukana, mutta ne postitetaan vuoden kuluessa. Voi pöljä idiootti, kuului yleisön joukosta.

Kuvia tuli joka sarjaan, jotka olivat ”Työn kuva”, ”Kullanmurut” ja ”Kullankaivaja kotonaan”. Digikameroiden halpumisen synnyttämää digikuvien tsunamia ei peloitettu huolimatta tullut.

Kuvien taso oli tänä vuonna hyvä, useissa kuvissa oli mukana ajatusta ja toteutukseen ja sommitteluun oli panostettu. Muutamissa kuvista saattoi miltei kuulla kulta-puron solinan ja haistaa hyttysmyrkyn bukeen. Toki osa kuvan lähettäjästä olisi voinut herkemällä korvalla kuunnella **Sepo J. Partasen** alustusta edellisessä seminaarissa, jossa hän kertoi vain ani harvan onnistuneista otoksistaan syntyneen spontaani. Näin kauniisti asia muotoiltuna.

► VIRTUAALIJURY

Tänä vuonna tuomaristo kokoontui virtuaalisesti, koska tuomaristoon kuulunut Seppo J. Partanen oli järjestelemässä Rovaniemellä liiton kunniajäsenen **Arvo ”Tiera” Ruonaniemen** juhlaseminaaria, ja muutkin tuomariston jäsenet ympäri suomeniemeä, osa jopa merillä.

Tuomaristossa istuivat kultakirjailija, toimittaja, tiedottaja ja arkistojen aarteensijä Seppo J. Partanen, Lappi- ja kultakirjallisuuteen erikoistuneen Hipputeos Oy:n toimitusjohtaja **Raimo Niemelä**, jäsenlehti Prospäkkärin visuaalisesta ilmeestä vastaava taittaja **Liisa Hertell LH** Viestinnästä sekä Prospäkkärin päätoimittaja Kai J. Rantanen.

► TYÖN KUVA

Työn kuva -sarjan kuvista monet olivat liiton yhteisvaltauksilta. Erityisesti kuvissa pisti silmään lapsityövoiman käyttö lappilaisessa kullankaivussa. Sarjan voitti **Enne Annen** kuva ”Nuorena se on aloitettava”. Tosi nuorena, voisi kuvan perusteella sanoa.

Myös kunniamaininnan saanut **Ami Telilän** kuva tutki samaa teemaa.

Toinen palkinto meni **Jukka Vitikan** kuvalle, jossa **Anja Vitikka** ahkeroi, ja kolmas palkinto Anja Vitikan kuvalle jossa Jukka Vitikka tutkii luupilla, että onko se nyt sitä vai ei.

► KULLANMURUT

Tässä sarjassa on perinteisesti kuvattu fyysistä kultaa, ja se on ollut perinteisesti kaikkein epätasaisin ja problemaattisin sarja. Ihmisillä ei ole teknistä tietämystä tai sitten kalusto on puutteellinen näiden kullanmurusten kuvaamiseen. Tai sitten hiput vain ovat liian pieniä.

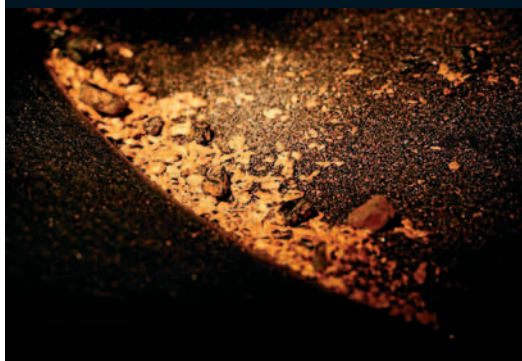
Toista äärilaitaa edustavat esimerkiksi täsäkin kilpailussa Linnea-hipun muotokuva-

Kullanmurut 1. sija: Petronellan sydän, kuvaajat Sisko ja Kuisma Peura.

Kullanmurut 2. sija: Linnea-hipun muotokuva, kuvaaja Kari A. Kinnunen.

Kullanmurut 3. sija: Kullanmuruja, kuvaaja Samuli Jomppanen.

Kullankaivaja kotonaan 1. sija: Kultaleiri, kuvaaja Samuli Jomppanen.

Kullankaivaja kotonaan 2. sija: Kultaleirin arkea, kuvaaja Sirkku Muhli.

Kullankaivaja kotonaan 3. sija: Hommat hanskassa, kuvaaja Tapio Takku.

la toiseksi sijoittuneen **Kari A. Kinnusen** kuvat.

Nimimerkillä ”Kullan harrastaja” kisaan osallistunut GTK:n erikoistutkija Kinnunen on kansainvälisestäikin palkittu näkemyksellinen mineraalivalokuvaaja, jonka kuvia on ollut näyttelyissä eri maiden tiedekeskuksissa ja museoissa. Myös Prospäkkärin sivuilla ja kansissa olemme saaneet niitä ihailla.

Kilpailun ensimmäinen palkinto meni silti upealle kuvalle kauniista Lemmenjoen granaatista. Kuvan ottajat **Sisko** ja **Kuisma Peura** olivat nimenneet kiteen ”Petronellan sydämeksi”.

Selvennetään sääntöjä sen osalta, että sarja on siis avoinna kaikille muillekin Lapin kultamaiden arvolyödyksille kuin kullalle.

Toiseksi siis Kari A. Kinnusen Linneahipun muotokuva ja kolmanneksi **Samuli Jomppasen** vaskooli, jossa on kullanmuruja Kaarreojan holveista.

► KULLANKAIVAJA KOTONAAN

Tässä sarjassa päätuomari teki henkistä väkivaltaa yhdelle osanottajalle pilkkomalla tämän lähettämän viiden kuvan sarjan ”Kultaleirin emännän arkea” erillisiksi otoksiksi.

Sarjan voitti Samuli Jomppanen kuvallaan ”Kultaleiri”, jossa liki optimaalisissa olosuhteissa remontoidaan moottorikelkkaa huoltoajojen yhteydessä. Pilkotusta kuvasarjasta ”Kultaleirin emännän arkea” pärjäsivät **Sirkku Muhli** toiseksi kuvalla, jossa **Sirkka Merenluoto** on matonpesussa Miessijolla. Kolmas palkinto meni **Tapio Takun** kuvalla ”Hommat hanskassa”.

Palkitut voivat aloittaa jännittävän odotuksensa.

Merkkipäiväonnittelut kesäöiden hedelmille!

80 v.

- 1.5. Maila Salminen, Rovaniemi

75 v.

- 19.4. Arvo Piippola, Benalmadena,
Espanja
21.5. Reijo Kannisto, Turku

70 v.

- 14.4. Mirja Cederlöf, Sastamala
28.4. Bo Lindberg, Jällivaara, Ruotsi
3.5. Seppo Pirttijärvi, Vilppula

65 v.

- 11.4. Aaro Hiekinaho, Kuhmo
18.4. Reino Sainkangas, Haapavesi
19.4. Risto Roms, Lohja
24.4. Jorma Latosaari, Tampere
25.4. Tuulikki Laurila, Oulu
29.4. Seppo Kuusela, Hämeenlinna
29.4. Maija Vanhatapio, Rovaniemi
30.4. Tuomo Säisä, Hämeenlinna
7.5. Ritva Korpela, Oulainen
11.5. Matti Kotimäki, Joutsa
19.5. Oiva Hiltula, Nurmijärvi
25.5. Pentti Kesti, Muhos

60 v.

- 1.4. Ari Lautalammi, Turku
4.4. Martti Rapeli, Ivalo
(29.6. Miessillä)
14.4. Walter Vanne

- 16.4. Ilkka Pasanen, Pihtipudas
21.4. Jukka Jalaja, Pori
27.4. Simo Paavola, Jyväskylä
28.4. Raili Tuomala, Ruotsalo
29.4. Hans Johanson, Luleå, Ruotsi
29.4. Veijo Käpylä, Kilpua
1.5. Markku Ansamaa, Liminka
11.5. Sinikka Kyrö, Haapajärvi
26.5. Jorma Valtonen, Häijää

50 v.

- 4.4. Tarmo Hovilainen, Kaavi
17.4. Veijo Liikamaa, Tikkakoski
18.4. Anne Loisa, Espoo
22.4. Esko Immonen, Lahti
22.4. Antti Valtanen, Paltamo
23.4. Heikki Hiltunen, Leppävirta
23.4. Marjo Säilä, Visuvesi
29.4. Ismo Veijalainen, Narkaus
1.5. Jari-Jukka Tiilimaa, Helsinki
8.5. Pekka Helminen, Tampere
15.5. Sakari Niemelä, Lappajärvi
16.5. Jouni Näreaho, Nurmijärvi
21.5. Kyösti Sjöman, Raisio
29.5. Keijo Madetoja, Kärsämäki

Ole hyvä hallintoalamainen

muista maksusi ja tilastotietojesi ilmoittaminen

 Valtaajan tulee maksaa vuosittainen valtausmaksu työ- ja elinkeinoministeriölle, joka on 6,75 € valtaushehtaarilta. Minimimaksu on 33,75 € eli 5 hehtaarin mukaan laskettuna.

Ministeriö lähettää valtaajalle laskun valtausmaksun maksamiseksi. Valtausmaksun eräpäivä on kunkin vuoden maaliskuun 15. päivä.

Valtaajan tulee maksaa vuosittainen valtauskorvaus maanomistajalle eli Metsähallitukselle. Valtauskorvaus on 10 € valtaushehtaarilta. Valtauskorvauksen eräpäivä on kunkin vuoden maaliskuun 15. päivä.

Metsähallitus ei lähetä laskua valtauskorvauksen maksamiseksi. Eri kulta-alueiden

maksut on maksettava eri tileille. Metsähallituksen maksuohjeet tämän lehden sivuilla 34–35.

Valtaajan tulee vuosittain ennen maaliskuun 1. päivää ilmoittaa työ- ja elinkeinoministeriölle selostus edellisenä vuoden kaivutöiden määrästä ja sen tuloksista. Lisäksi on ilmoitettava valtauksella vietettyjen päivien määrä. Tilastolomake löytyy työ- ja elinkeinoministeriön kotisivuilta osoitteesta:

www.tem.fi/files/20963/

Kultatilastolomake.pdf

Lapin Kullankaivajain Liiton yhteisvaltauksilla kaivaneiden on tullut muistaa ilmoittaa ko. tiedot liiton toimistolle.

**Soppaa, sänkyjä,
saunaa ym.
Kultamaitten kulkijoille**

**Laanilan
Savotta
Kahvilasta**

puhelin 0400 603 903

savotta@kahvila.inet.fi www.savottakahvila.com

MYYTÄIS KAIVOSPIIRI, "NIPAN KAIVOKSET"

Lemmenjoen Pusku-Ruihtuojien latvalta, eläkkeelle pääsyn takia. Muutakin elämää haluttais kokeilla. Kaivamatonta puroa noin 1,5 km. Kaivukalusto on myös tarjolla – paikan kaivuuseen sopiva. Opastus kaivutoimintaan annetaan.

Tarjoukset: K. Merenluoto, Miessi, 99885 Lemmenjoki,
sähköposti: kulta.prosp@mail.suomi.net, puh. 0400-251 283.

Ei oo kiirettä, mutta jos kiinnostaa niin tuottava työmaa löytyy – maksamalla!

VENEKULJETUKSET LEMMENJOELLA

Tavarakuljetukset kulta-alueelle

Veikko Jomppanen

0400 137 090

Kysy myös poronlihaa

- Subaru pumput (Robin) ja varaosat
- Gold Miner konevaskoolit
- paineenkestävää, rullattavaa vesiletkua ja pakkaussukkaa useita kokoja
- Tarkkuusvaakoja 0-50, 0-250 ja 0-1000 g
- Peltivaskoolit (Inarilainen)
- Koeputket ja pipetit
- Tarkkuusluupit 10x21, 20x21 ja 30x21

VeitsiVakka

Kummunkatu 12 83500 Outokumpu

0400-172 632

veitsivakka@telemail.fi

HOTELLI KULTAHIPUN TARJOUS KKL:N KOKO JÄSENISTÖLLE

(Jäsenyys todistettava maksukuitilla)

- ▶ YHDEN HENGEN HUONE sisältää aamiaisen 65 € /yö
- ▶ KAHDEN HENGEN HUONE sisältää aamiaisen 80 € /yö
- ▶ SAUNA huonelisä 15 €

Petsamontie 1, 99800 Ivalo
Puh. (016) 320 8800 Fax (016) 66 510

Liiton kunnia- ja perustajajäsenien
Ranta-Marin ja "Kultasilmä"-Kokon
perinteiden vaaliminen jatkuu.

Huom!

Vuosikokouksen aikaan 25. - 27.3. huoneita vapaana.
Kysy tarjous 2 vrk:n majoituksesta.

*Varsinaisille jäsenille majoitus -10 %
Avoinna joka päivä.
Tervetuloa!*

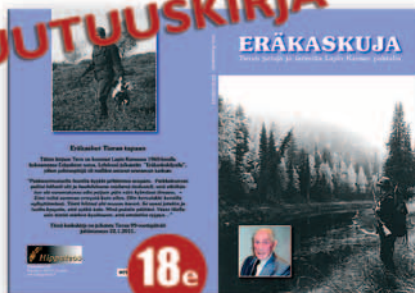

HOTELLI INARI
PL 94, 99870 INARI
puh. (016) 671 026
faksi (016) 671 047

Hipputeoksen Lappi- ja luontokirjat

UUTUUSKIRJA

Eräkaskuja-kirjaan Tiera on koonnut Lapin Kansassa 1960-luvulla pitämänsä Eräpalstan satoa. Osa on Tieran itsensä kuulemia tarinoita selkosilta ja osa on Eräkaskukilpailun satoa Lapin Kansan lukijoilta. 80 sivua, mustavalkokuvitus, koko A5. Uusittu painos.

HIPPUTEOKSEN

tuotteet nyt myynnissä myös Tuurin Jalokivigalleriassa

Nyt saatavilla metallinen
perinneaskooli ESTWING14
hintaa 25 €
katso www.hipputeos.fi

Hipputeoksen nettisivuilla on uutuusia Kullankaivajille,
tilaa vaikka joululahjaksi www.hipputeos.fi

Hipputeos

JALOKIVIGALLERIA

Tuuri, Velj. Keskinen, Kauppakatu

NETTIKAUPPA www.hipputeos.fi

.5362

Lapin Kallankaivajain Liitto Ry,
PL 86. 99871 INARI

Itella Green

PANIMO!

Panimo Pub
avoinna klo 10 - 02

Eduulliset majoitushinnat. 1 - 4 hengen huoneet, kelomökkejä.
Lemmenjoella kaivos ja kämpä. Pubissa talon olutta ja hyvää seuraa.

Saariselän Majatalo & Panimo Pub

Tel +358 16 6756500
Fax +358 16 6756 581
panimo@saariselanpanimo.fi
www.saariselanpanmo.fi